

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အရိုးရ^၁
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

တတိယတန်း မြန်မာဖတ်စာ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုးရ^၁
ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

တတိယတန်း
မြန်မာဖတ်စာ

မြန်မာနိုင်ငံပညာရောဂါနီကြံးဌာန၏ အခြေခံပညာမှုလတန်းသင်ရှိးညွှန်းတမ်းအသစ်များ
ရေးဆွဲပြုစုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းတွင် ဂျပန်နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်ရေးအောက် (JICA) က နည်းပညာပုံစံးကူညီပေါ်သည်။

မာတိကာ

အခန်း	သင်ခန်းစာ	စာမျက်နှာ
၁	ပျော်ပျော်ရွင်ရွင် စာသင်မယ	၁
၂	ဖတ်စာကလေးတွေသင်ကာရယ် ပုံပြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ	၁၀
၃	ဗဟိုသူတသီမှတ်ဖွယ် စကားပုံ ပုံပြင်သင်ကြမယ	၂၃
၄	စာဖတ်ခန်းကို သွားကာရယ် ဗဟိုသူတရှာကြမယ	၃၅
၅	ပုံပြင်ကလေးတွေ သင်ကာရယ် တိရစ္ဆာန်ရုံးလဲ သွားကြမယ	၄၃
၆	ပေးစာ စကားထာ သင်ကာရယ် ကိုယ်တိုင်ပုံပြင်ပြောကြမယ	၆၀
၇	ဘတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောကာရယ် ပြန်လှန်လေ့ကျင့်သင်ကြမယ	၇၀

အခန်း ၁ ပျော်ပျော်ချင်ခွင့် စာသင်မယ်

(က) ကိုယ့်အမည်ရေးကာ မိတ်ဆက်ပါ

အမည် _____

အတန်း _____

ကျောင်း _____

ဝါသနာ _____

နေရပ်လိပ်စာ _____

(ခ) နိုင်ငံတော်အလုံကို အလေးပြုကြပါစိ.

နိုင်ငံတော်အလုံကို
ဘယ်လို အလေးပြုကြရမလဲ

နိုင်ငံတော်သီချင်း ဆိုကြရအောင်

(ဂ) နိုင်ငံတော်အလု

နိုင်ငံတော်အလု

ကျောင်းဖွံ့ဖြိုးသည့်နေ့တိုင်း ကျောင်းရှေ့ရှိ အလုတိုင်တွင် နိုင်ငံတော်အလုကို လွှာ့ထူထားပါသည်။ ကျောင်းတက်ခေါင်းလောင်းထိုးသောအခါ ဆရာ၊ ဆရာမများ နှင့် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများသည် အလုတိုင်ရှေ့တွင် အတန်းလိုက် သို့မဟုတ် အသင်းလိုက် တန်းခိုက် ပြုမှတ်သက်စွာ ရပ်ကြပါသည်။ ထို့နောက် နိုင်ငံတော်အလုကို အလေးပြုရန် ဆရာကြီးက အမိန့်ပေးလိုက်သောအခါ အားလုံးက ဦးညွတ်၍ ရှိသေစွာ အလေးပြုကြပါသည်။

နိုင်ငံတော်အလုတွင် အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနိုင်ရောင်အောက်ခံပေါ်တွင် ရောင်ခြည်လက်တံငါးခုပါသော ကြယ်ဖြူကြီးတစ်လုံးပါရှိပါသည်။ နိုင်ငံတော် အလုတွင် အဝါရောင်၊ အစိမ်းရောင်နှင့် အနိုင်ရောင်တို့ အောက်ခံအဖြစ် ပါရှိခြင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံ လွှတ်လပ်ရေးကြီးပမ်းမှုကာလက ထည်ဝါစွာ အသုံးပြုခဲ့သော သုံးရောင်ခြယ်အလုကို အလေးအမြတ်ပြု ဖော်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အဝါရောင်သည် စည်းလုံးခြင်း၊ ညီညွတ်ခြင်း၊ ဉာဏ်ပညာကြီးမားခြင်း၊ ပျော်ရွင်ခြင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိခြင်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသည်။

အစိမ်းရောင်သည် မြေဆီညာကြွယ်ဝြင်း၊ ညီညွတ်မျှတခြင်းနှင့် အေးချမ်းသာယာ၍ စိမ်းလန်းစိပ်ပြည်သည့်နိုင်ငံဖြစ်ခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသည်။

အနိုင်ရောင်သည် ရဲရှင့်ခြင်းနှင့်ပြတ်သားခြင်းဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသည်။ ကြယ်၏အရောင်ဖြစ်သော အဖြူရောင်သည် သန့်ရွင်းစင်ကြယ်ခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်မှုန်ကန်ခြင်း၊ ကရာကာတရားပြည့်ဝြင်း၊ စွမ်းအင်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသည်။

နိုင်ငံတော်အလုကို အတင်အချုပြုရာတွင်လည်းကောင်း၊ အသုံးပြုရာတွင် လည်းကောင်း ရှိသေစွာ ကိုင်တွယ်အသုံးပြုရပါမည်။

နိုင်ငံသားတိုင်းသည် လွှတ်လပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန်နှင့် နိုင်ငံတော်ကို သစ္စာရှိရန် အမြဲသတိရလျက် နိုင်ငံတော်အလုကို အလေးပြုကြပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

 အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

ဦးဆွတ်၊ ထည်ဝါ၊ အဓိပ္ပာယ်၊ ဉာဏ်ပညာ၊ မြေဆီသွေ

 အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ပါကျဖွဲ့ပြုပါ။

အစိမ်းရောင်၊ အသုံးပြု၊ ခေါင်းလောင်း၊ သန့်ရှင်း၊ သာယာ၊ အလေးပြု၊ တန်းစီ

သာမက

အစိမ်းရောင်။ ။ ကျွန်တော်သည် အစိမ်းရောင် ဝတ်စုံကို အလွန်
နှစ်သက်ပါသည်။

 အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ နိုင်ငံတော်အလုံတွင် ပါဝင်သော အရောင်များကို ဖော်ပြုပါ။
- ၂။ နိုင်ငံတော်အလုံ၏ အဝါရောင်သည် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသနည်း။
- ၃။ နိုင်ငံတော်အလုံ၏ အစိမ်းရောင်သည် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသနည်း။
- ၄။ နိုင်ငံတော်အလုံ၏ အနီရောင်သည် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသနည်း။
- ၅။ နိုင်ငံတော်အလုံရှိ ကြယ်၏ အဖြူရောင်သည် မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ညွှန်းသနည်း။
- ၆။ နိုင်ငံတော်အလုံကို မည်သို့အလေးပြုရမည်နည်း။
- ၇။ သင်တို့သည် နိုင်ငံတော်အလုံကို အဘယ်ကြောင့် အလေးပြုကြ သနည်း။

(ယ) တို့မေမေ (ကဗျာ)

တို့မေမေ

ကျွေးမွှေးသုတေသန၊ သက်ဆုံးပင်
ချစ်ခင်ရှာပေါ့ တို့မေမေ။

ငယ်စဉ်ကာလ၊ စည်းကမ်းပြ
ဆုံးမခဲ့ပေါ့ တို့မေမေ။

အရွယ်ရောက်လာ၊ ကျောင်းအပ်ကာ
ပညာပေးပေါ့ တို့မေမေ။

ကျွန်းမာဖို့ရေး၊ သင့်ရာကျွေး
လေးစားအပ်ပေါ့ တို့မေမေ။

ဝတ်စားဆင်ယင်၊ မြတ်နီးကြင်
ချစ်ခင်အပ်ပေါ့ တို့မေမေ။

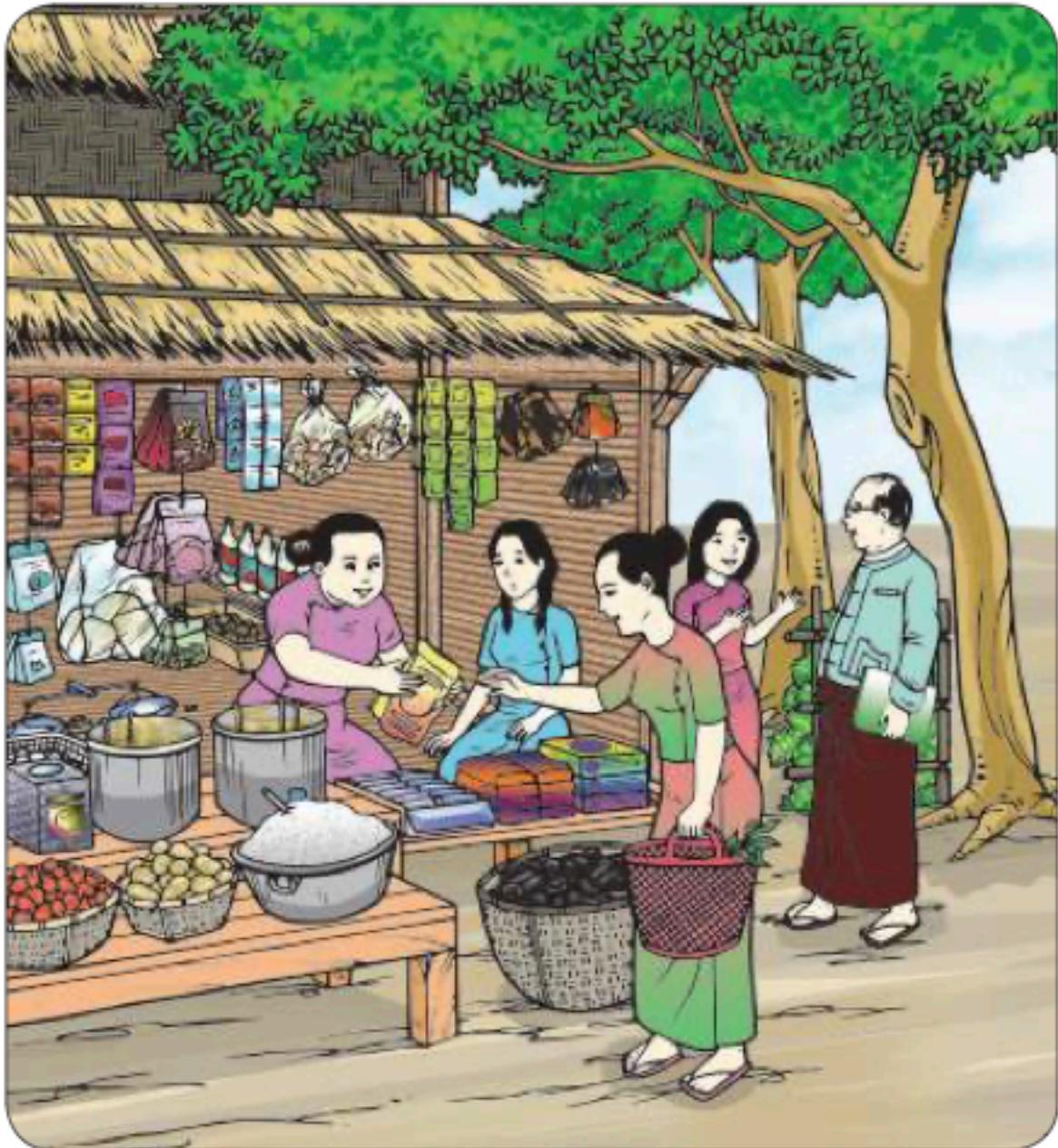
အမည်မသိဘူး

ပျော်ပျော်ရွင်ရွင်
ဆိုနိုင်ကြရဲ့လား

(c) အ တယ်ဆိုတာ (ရိုးရာဟာသပုံပြင်)

တစ်ခါတ္ထိုးက ရွှာတစ်ရွှာမှာ ဈေးသည်အမေကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူမှာ သမီးပျို့ နှစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ အဲဒီသမီးနှစ်ယောက်မှာ သမီးအငယ်က လည်လည်ဝယ်ဝယ်ရှိတဲ့အပြင် လူမှုရေးကိစ္စတွေမှာလဲ တက်တက်ကြွေ့ကြွေ ပါဝင် ဆောင်ရွက်တတ်သတဲ့။

သမီးအကြီးကတော့ အလဲအ၊ နလဲန၊ လူမှုရေးလဲ ဘာမျှ နားမလည်ဘူးတဲ့။
ဈေးရောင်းတဲ့အလုပ်ကိုတော့ သူနားလည်သလောက်သာ ရောင်းပေးတယ်။ ရပ်စွာထဲကို
သွားမယ်ဆိုရင်လဲ သူတစ်ယောက်တည်း မသွားတတ်ဘူး။ ညီမင်္ဂလာ အမြိတ်း
ခေါ်သွားလေ့ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ညီမပြောစကားမှန်သမျှ ယုံလွှယ်ပြီး ခိုင်းသမျှကိုလဲ
အကုန်လုပ်ပေးသတဲ့။

တစ်နေ့မှာတော့ အမေကြီးက သမီးအကြီး ရှုံးအ လွန်းတာကိုသိတော့ ကရဣဏာ ဒေါသနဲ့ “အကြီးမ နင် ဒီလောက် အ နေရင် ငါမရှိတဲ့အခါ နင့်ညီမက နင့်ကို တစ်နှုန်း ရောင်းစားသွားလိမ့်မယ သိလား”လို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ သမီးအကြီးက “အို...အမေကလ သူက ရောင်းစားရအောင် ဘယ်သူက ချိန်ခွင့်ပေါ်တက်မှာတဲ့”လို့ ပြန်ပြောလိုက် သတဲ့ကွယ်။

ငွေတာရှိမဂ္ဂစင်း လက်ချေးစင်
မြန်မာရိုးရာဟာသပုံပြင်စာဖုန်းကို ဖို့ပြစ်းပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- (၁) သမီးနှစ်ယောက်က ဘယ်လိုက္ခာခြားသလဲ။
- (၂) သမီးအကြီးနဲ့ အငယ်မှာ ဘယ်သူ့ကို သဘောကျသလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။
- (၃) အမေက သမီးအကြီးကို ဘယ်လိုပြောသလဲ။ ဘာဖြစ်လို့ ပြောရတာလဲ။
- (၄) အမေပြောတာကို သမီးအကြီးက နားလည်သလား။
- (၅) အ တယ်ဆိုတာ ကောင်းသလား။ ကလေးတို့ရော ဘယ်လို့ ထင်သလဲ။

အခန်း J

ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံပြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

(က) တို့ဖော် (ကဗျာ)

တို့ဖော်

စားဝတ်နေရေး၊ ငွေရှာပေး
ကျေးဇူးကြီးပေး တို့ဖော်။

ကိစ္စများဖြင့်၊ ပေါ်ပေါက်လျှင်
စီရင်တတ်ပေး တို့ဖော်။

အိမ်ထောင်အရေး၊ စီမံပေး
လေးစားလောက်ပေး တို့ဖော်။

စဉ်းစားမြော်မြင်၊ ဥက္ကန္တုံးယှဉ်
ပုံပြင်တတ်ပေး တို့ဖော်။

နိုင်င့်အကျိုး၊ တို့အကျိုး
သယ်ပိုးနိုင်ပေး တို့ဖော်။

အဓည်စာ

(ခ) ကြောင်ကလေးရွှေဝါ

တစ်ခါတ္ထန်းက ရွှေဝါဆိုတဲ့ ကြောင်ကလေးတစ်ကောင် ရှိသတဲ့။ ရွှေဝါကလေးက လိမ္မာတဲ့အတွက် သူ့သခင်က သူ့ကို အလွန်ချစ်တယ်တဲ့။ ရွှေဝါက သူ့သခင်ကို

ပိုက်ဆာနေပြီ
ညာင် ညာင်

ဆိုပြီး ခေါင်းနဲ့ရွှေ့တောင်းတဲ့အခါ

ရွှေဝါရေ
ကျွေးမယ် ကျွေးမယ်
ခဏလေးနော်

လို့ချော့သတဲ့။ ရွှေဝါဟာ အဲဒီလိုမျိုး သူစားချင်တာ အချိန်မှုန် စားရတော့ တြေားကြောင်တွေလို အစာမရှာတတ်ဘူးတဲ့။

ရွှေဝါမှာ ငညို ဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်းကြောင်တစ်ကောင်ရှိတယ်။ ငညိုက တစ်ခါတလေ ရောက်လာတတ်ပြီး ရွှေဝါကို ပြောတယ်။

ရွှေဝါရေ
ငါက ပိုင်ရှင်မရှိတော့
အစာရှာစားရတယ်ကွာ
အခု ငါ အစာရှာမရလို့
ပိုက်ဆာနေပြီ
ညာင်

လို့ပြောတဲ့အခါ

၂။ ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံမြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

အေးပါက္ခာ ငါဗျာ စားစရာတွေ
အများကြီးရှိတယ် စားသွားပါ

လိုပြောပြီးကျွေးတတ်တယ်တဲ့။

အင်း သူငယ်ချင်းရာ
ငါလဲ မင်းကို ကစားရင်းနဲ့
အစာရှာတတ်အောင်
သင်ပေးမယ်

ဒါတွေမလိုပါဘူးကွာ
ငါသခင်က ငါကိုချစ်တယ်ကွာ
ငါလိုချင်တာရတယ်

တစ်နှစ်မှာတော့ သူသခင်က ချွေးပါကို

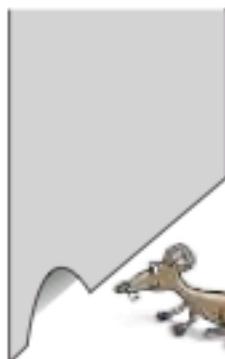
ချွေးပါရေ ငါခရီးထွက်ရမယ်
မင်းမှာလဲ သူငယ်ချင်း ရှိနေပြီဆိုတော့
ငါမရှိတဲ့ ရက်တွေမှာ
သူနဲ့အတူတူ အစာရှာစားနော်

လိုပြောသတဲ့။

၂။ ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံပြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

နောက်တစ်နှစ်ရောက်တဲ့အထိ ငညိုက ရောက်မလာခဲ့ဘူး။ ချွေဝါဟာ ဗိုက်ဆာလာ
တော့ ကြွက်ကလေးတစ်ကောင်ကို လှမ်းမြင်လိုက်တဲ့အခါ

အင်း ဒီကြွက်ကိုတော့
ငါရအောင်ဖမ်းမယ်

ဆိုပြီး ခုနှစ်အုပ်လိုက်တယ်တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကြွက်ကလေးက အပြေးမြန်တဲ့အတွက်
ချွေဝါခများ အားလွှန်ပြီး ကျန်ခဲ့ရတာပေါ့။

လနေတောင်ရောက်လာပြီ
ဗိုက်ဆာလိုက်တာ
သခင်ရယ် ပြန်လာပါတော့
ညာောင်ညာောင်

ဆိုပြီး သူသခင်ကို တဲ့ပြီး ငိုနေသတဲ့။
အဲဒီအချိန်မှာ ငညိုရောက်လာပြီး

ချွေဝါရေ

ဗိုက်ဆာလို့ ငိုနေတာလား
မင့်ပါနဲ့ ငါရှာထားတဲ့ အစာ
တစ်ဝက် မင်းကို ပေးမယ်နော်

ဆိုပြီး ငညိုက သူအစာ တစ်ဝက်ကို ခွဲပေးလိုက်တယ်။

ငညိုက

ရွှေဝါရေ မင်းက ဘာမဆို
လိုတိုင်းရနေတော့ အစာမရှာတတ်ဘူးပေါ့
နောက်ဆို ငါနဲ့အတူတူ ကစားရင်းနဲ့
လေ့ကျင့်ရအောင်နော်

လိုပြောတဲ့အခါ

ကျေးဇူးတင်ပါတယ်
သူငယ်ချင်းရာ နောက်ဆို
ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုး
နှိုင်အောင် မင်းနဲ့အတူ
လေ့ကျင့်မယ်ကွာ

လိုပြန်ပြောလိုက်သတဲ့။

အဲဒီနောက် ရွှေဝါနဲ့ ငညိုတို့ဟာ
ပျော်ပျော်ချင်ချင်နဲ့
ကစားနေပါတော့တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ရွှေဝါက ဘယ်လိုစိတ်ပြောင်းသွားတာလဲ။
- ၂။ ဘာဖြစ်လို့ စိတ်ပြောင်းလဲသွားတာလဲ။
- ၃။ ကလေးတို့မှာရော ငညိုလို သူငယ်ချင်းရှိသလား။
- ၄။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးရမယ်ဆိုတာကို ဘယ်လို နားလည်သလဲ။
- ၅။ ပုံပြင်ထဲက ရွှေဝါနဲ့ငညို ဘယ်သူကို ပို့သောကျ သလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ။

ရွှေဝါ ငညိုနဲ့ သူသခင်

နေရာတွေမှာ သရဲ့
ဆောင်ပြီး ဖတ်ကြည့်
ကြရအောင်

၂။ ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံပြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

(က) မြန်မာ့ရိုးရာ ကလေးကစားစရာ

ကျွန်တော်တို့သည် ဘုရားပွဲတော်သို့သွားပါသည်။ ပွဲဈေးအလွန်စည်ပါသည်။ ဈေးသို့ရောက်သောခါ မြန်မာ့ရိုးရာ ကလေးကစားစရာများကို တွေ့ရပါသည်။ ထိုကစားစရာများသည် အလွန်လှပ၍ နှစ်သက်ဖွေ့ယ်ကောင်းပါသည်။

၂။ ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံပြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

နှဲဖြင့်ပြုလုပ်သော အိုးပုတ်၊ ချီးရုပ်၊ ငှက်ရုပ်၊ စွားရုပ်ကလေးများမှာ ချစ်စရာ
ကောင်းလှပါသည်။

စက္ကာဖြင့်ပြုလုပ်သော ဗီးကွက်ရုပ်၊ ဖိုးဝရုပ်နှင့် ပစ်တိုင်းထောင်ရုပ်တို့ကိုလည်း
ပွဲစွေးတွင် တွေ့ရပါသည်။ ရွှေရောင်ဝင်းနေသော ဗီးကွက်ရုပ်ကြီးများမှာ
နှစ်သက်စရာ ကောင်းလှပါသည်။ မျက်နှာပိုင်းပိုင်းနှင့် ပစ်တိုင်းထောင်ရုပ်ကို
ကျွန်တော်တို့ အလွန်သဘောကျပါသည်။

သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အိုးစည်၊ ကျားရှုပ်နှင့် မြင်းရှုပ်တို့ကိုလည်း
တွေ့ရသည်။ အဝတ်စဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော မင်းသားရှုပ်၊ မင်းသမီးရှုပ်၊
ဇော်ဂျိရှုပ်ကလေးများကို ဆိုင်ခန်းထဲတွင် ချိတ်ဆွဲထားပါသည်။ ဝါးဖြင့်
ပြုလုပ်ထားသော ပလ္လာ၊ ဓား၊ သေနတ်တို့ ခင်းကျင်းပြသထားသည်ကိုလည်း
တွေ့ရပါသည်။ ကျွန်ုတ်တို့သည် ထိုအရှပ်များကို အလွန်နှစ်သက်ပါသည်။
ထိုကြောင့် အရှပ်ဆိုင်မှ မခွာနိုင်အောင် ဖြစ်နေကြပါသည်။

ဖေဖေနှင့် မေမေတို့က ကျွန်ုတ်တို့အတွက် ကစားစရာအရှပ်မျိုးစုံကို
ဝယ်ပေးပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

အိုးပုံတ်၊ ချီးရှပ်၊ ပစ်တိုင်းထောင်၊ သေနတ်၊ ဗိုက္က်ရှပ်

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

နှစ်သက်၊ ကစားစရာ၊ ချစ်စရာ၊ မျက်နှာ၊ ချိတ်ဆွဲ

သာဓက

နှစ်သက် ။ ။ ကျွန်တော်သည် ဖိုးဝရ်ပုံကလေးကို အလွန် နှစ်သက် ပါသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ သစ်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အရှပ်များကို ဖော်ပြပါ။

၂။ စက္ဍာဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အရှပ်များကို ဖော်ပြပါ။

၃။ ဝါးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အရှပ်များကို ဖော်ပြပါ။

၄။ ချို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အရှပ်များကို ဖော်ပြပါ။

၅။ အရှပ်ဆိုင်မှ မခွာနိုင်အောင် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်နေရပါသနည်း။

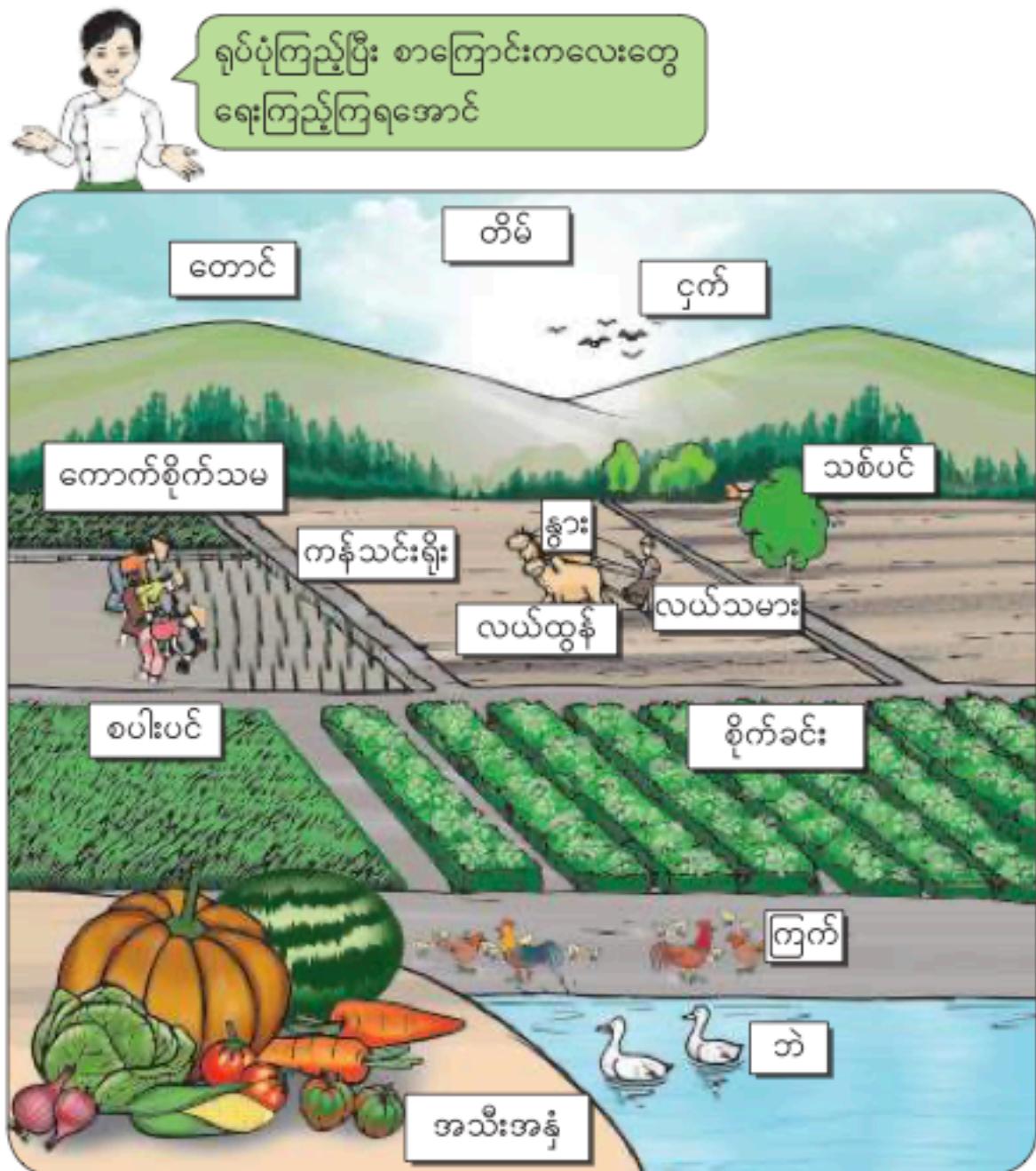
၆။ မြန်မာ့ရှိုးရာ ကလေးကစားစရာများထဲတွင် မည်သည့်အရှပ်များနှင့် ကစားဖူးပါသနည်း။

၇။ မြန်မာ့ရှိုးရာ ကလေးကစားစရာများထဲတွင် မည်သည့်အရှပ်ကို အနှစ်သက်ဆုံး ဖြစ်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

၈။ မြန်မာ့ရှိုးရာ ကလေးကစားစရာများကို မည်သည့်အရာများဖြင့် ပြုလုပ်ထားပါသနည်း။

၉။ အရှပ်မပါသော ကစားနည်းများကို သိပါသလား။ မည်သည့် ကစားနည်းဖြင့် ကစားဖူးသနည်း။

(ဃ) ရပ်ပုံကြည့်ကာ စာရေးပါ

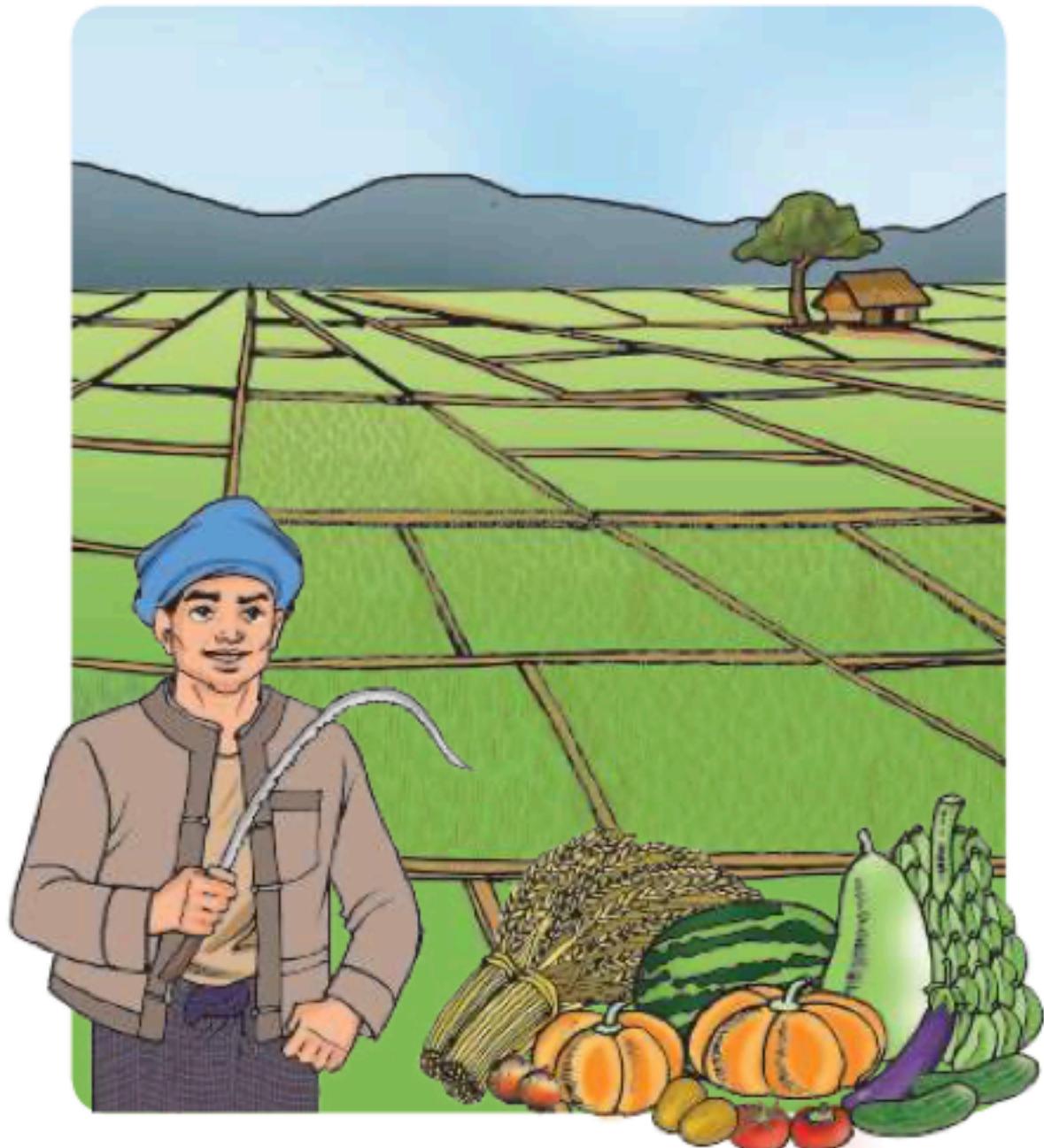

သာမဏေ

- ၁။ ငှက်ကလေးများ ပုံသန်းနေကြသည်။
- ၂။ လယ်သမားသည် နွားများဖြင့် လယ်ထွန်းနေသည်။

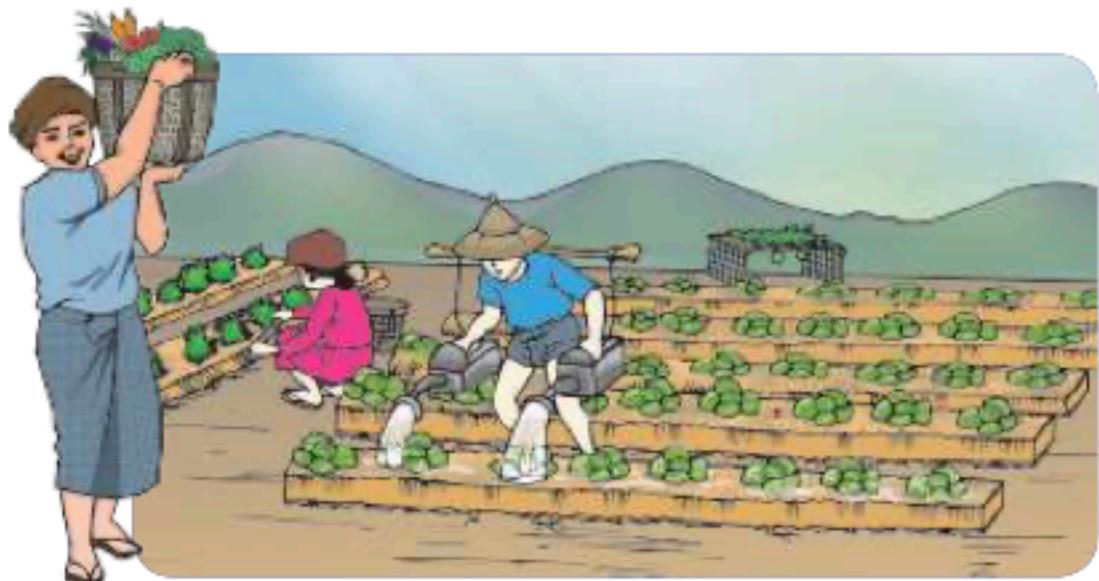
၂။ ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံမြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

(c) ကျေးဇူးရှင်းကြီးများ

ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးသောနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ဆောင်နေကြသော တောင်သူလယ်သမားများကို ကျွန်ုပ်တို့ အမြဲလေးစားကြပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားများကို လေးစားသောအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်တို့က ကျေးဇူးရှင်းကြီးများဟု ရင်းရင်းနှီးနှီးခေါ်ကြပါသည်။

၂။ ဖတ်စာကလေးတွေ သင်ကာရယ် ပုံပြင်ကလေးလဲ ပြောကြမယ်

ဦးကြီးတို့ ကျေးဇူးတား များပြားလှပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ နေ့စဉ်စားသုံးသော ဆန်စပါးကို ဦးကြီးတို့က စိုက်ပျိုးပေးကြပါသည်။ အဝတ်အထည် ရက်လုပ်ရန် ဝါများကိုလည်း စိုက်ပျိုးပေးကြပါသည်။ စားသုံးဆီအတွက် နှမ်းနှင့်မြေပဲကိုလည်း စိုက်ပျိုးပေးကြပါသည်။ သစ်သီးဝလ္လားကိုလည်း ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးပေးကြပါသည်။ ဦးကြီးတို့သည် ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ ကွဲ၊ စွားစသည်တို့ကိုလည်း မွေးမြှေကြပါသည်။

ဦးကြီးတို့၏ကျေးဇူးကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် စိတ်အေးရပါသည်။ ထိုကြောင့် တောင်သူလယ်သမားဦးကြီးများသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင်များ ဖြစ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

အဝတ်အထည်၊ ဝါဂွမ်း၊ များပြား၊ ရှက်လုပ်၊ လယ်ယာ

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွံ့ဖြိုးပါ။

မွေးမြှု၊ သစ်သီးဝလ်၊ ကျေးဇူး၊ စိုက်ပျိုး၊ ဆန်စပါး

သာမဏေ

မွေးမြှု။ ။ ကျွန်ုမတို့အိမ်တွင် ရွှေဝါကလေးများ မွေးမြှုထားပါသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ တောင်သူလယ်သမားကြီးများကို အဘယ်ကြောင့် ဦးကြီးများဟု ခေါ်ကြသနည်း။

၂။ ကျွန်ုပ်တို့စားသော ဆန်စပါးကို မည်သူတို့က စိုက်ပျိုးပေးသနည်း။

၃။ ဦးကြီးတို့သည် စားသုံးဆီအတွက် မည်သည့်အသီးအနှံကို စိုက်ပျိုးသနည်း။

၄။ တောင်သူလယ်သမားဦးကြီးများကို ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင်ဟု အဘယ်ကြောင့် ခေါ်သနည်း။

၅။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်းစိတွင် မည်သည့်အကြောင်းအရာများ ပါဝင်သနည်း။

၆။ ကျေးဇူးရှင်ဦးကြီးများသည် ဖတ်စာပါ အကြောင်းအရာများအပြင် မည်သည့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသနည်း။

အခန်း ၃

ဗဟိသုတသိမှတ်ဖွယ် စကားပုံ ပုံပြင်သင်ကြမယ်

(က) ဖုန်းပြောခြင်း

မင်းမင်း

ဟလို... ကောင်းမြတ်တို့ အိမ်ကပါလား ခင်ဗျာ။

ကောင်းမြတ်၏
မိခင်

ဟုတ်ပါတယ်။
ခေါ်လေးက သူ့အမေပါ။
အခုခက်တာ ဘယ်သူပါလဲကွယ်။

မင်းမင်း

သားက သူ့ သူငယ်ချင်း မင်းမင်းပါ ခင်ဗျာ။
ဒီနေ့ သူကျောင်းမတက်လို့ သူ့ကိုပြောစရာရှိလို့ပါ။

ကောင်းမြတ်၏
မိခင်

အောင် ဟုတ်လား။
သူနေမကောင်းလို့ ကျောင်းမတက်နိုင်တာပါ။
သားကို ခေါ်ပေးမယ်နော်။

ကောင်းမြတ် ဟလို... မင်းမင်း... ငါပါ။

မင်းမင်း ကောင်းမြတ် နေကောင်းပြီလား။

ကောင်းမြတ် အေး သက်သာပါတယ်။

မင်းမင်း ငါ မင်းကို ပြောစရာရှိတယ်။
လာမဲ့ သောကြာမနဲ့မှာ အသင်းလိုက်
ပုံပြောပြီးပြုတယ်။
အတူလေ့ကျင့်ရအောင်လို့ အကြောင်းကြားတာ။

ကောင်းမြတ် ဘာပုံပြင်ပြောရမှာလဲ သူငယ်ချင်း။

မင်းမင်း ကြောင်ကလေးရွှေဝါပုံပြင်ကို
သရုပ်ဆောင်ပြီး ပြောရမှာကွာ။

ကောင်းမြတ် ဟူတ်လား စိတ်ဝင်စားစရာပဲ့။
ငါတို့အတူတူ လေ့ကျင့်ကြတာပေါ့။
ကျေးဇူးတင်ပါတယ် သူငယ်ချင်း။

မင်းမင်း ဒါပဲနော် ဖုန်းချလိုက်တော့မယ်။

ကလေးတို့အချင်းချင်း ပြောကြည့်ရအောင်။

- ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို ပြောတာလဲ။
- ဘာအကြောင်းတွေ ပြောတာလဲ။
- လူကြီးတွေနဲ့ စကားပြောရင် ဘယ်လိုပြောရမလဲ။
- အခြားသူတွေနဲ့ ဘယ်လိုပြောလို့ရသေးသလဲ။ ပြောကြည့်ကြရအောင်။

(ခ) ပိုနေမြိုက် ကျားနေမြိုက်

တစ်ခါတ္တန်းက မောင်ပိုဆိုတဲ့ လူငယ်လေးတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ သူဟာ နေ့စဉ် လယ်ထွန်သွားရင်းနဲ့ လယ်တောအနားမှာရှိတဲ့ တောအုပ်ထဲက ကျားတစ်ကောင်နဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သတဲ့။

တစ်နေ့တော့ ကျားက “မောင်ပိုရေး... မင်းတိုရာကို ငါ တစ်ခါလောက် လိုက်လည်ချင်တယ်ကွာ”လိုပြောသတဲ့။ မောင်ပိုက ကျားဟာ ရွာထဲမှာရှိတဲ့ နွားတွေကို ဝင်ဆွဲတတ်တာသိတော့ “အေးပါကွာ နောက်တော့ ခေါ်ပါမယ်” ဆိုပြီး နှစ်သိမ့်လိုက်သတဲ့။

အဲဒီညမှာပဲ ကျားဟာ ရွာထဲကိုဝင်ပြီး နွားတစ်ကောင်ကို ဝင်ဆွဲသွားသတဲ့။ ရွာသားတွေက ကျားကိုထောင်ဖမ်းဖို့ ကျားလာရာလမ်းမှာ ထောင်ခြောက် ဆင်ထားလိုက်ကြတယ်။ ဒါကိုမောင်ပိုကသိတော့ ကျားကို ဒီညရွာထဲကို မလာဖို့ သတိပေးလိုက်သတဲ့။

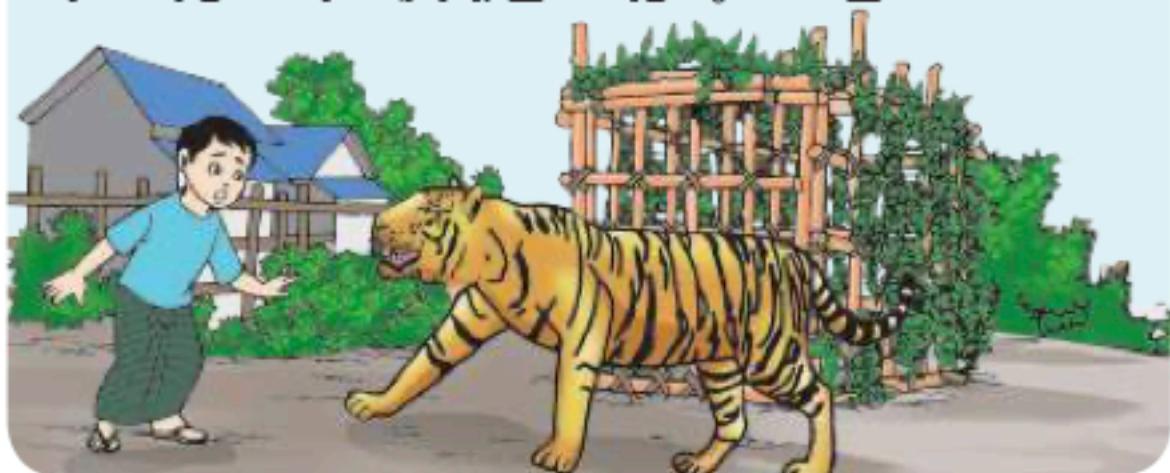

ဒါပေမဲ့ ကျားက မောင်ပိုစကားကို နားမထောင်ဘဲ ရွာထဲကို ဝင်လာတော့
ထောင်ချောက်မှာ မိသွားတော့တာပေါ့။

သူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့ မောင်ပိုဟာ ကျားကိုမြင်တော့သနားပြီး ရွာသားတွေ မသိအောင်
ထောင်ချောက်ကနေ လွှတ်ပေးလိုက်သတဲ့။

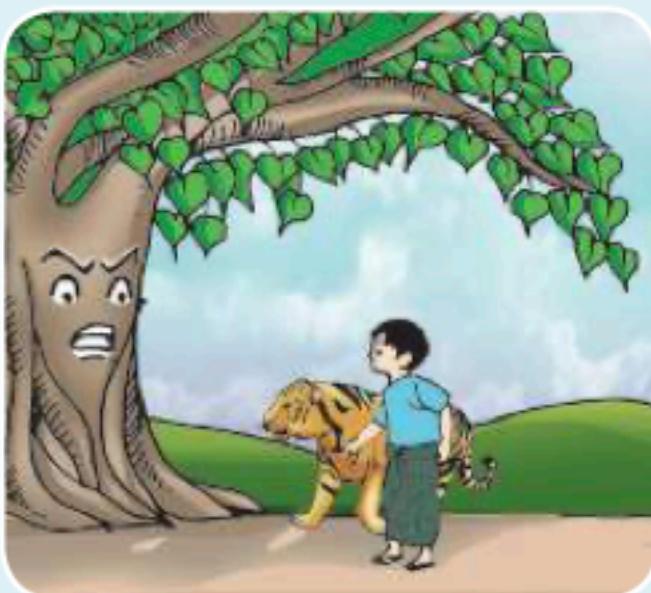
ကျေးဇူးကန်းတဲ့ကျားဟာ ထောင်ချောက်က လွှတ်လွှတ်ချင်းပဲ “ခုတော့
မင်းက ငါအစာဖြစ်သွားပြီ။ မင်းကိုစားတော့မယ်”လို့ ပြောလိုက်တော့ မောင်ပိုက
“ဘို့ မိလိုမလုပ်ပါနဲ့။ ငါကမင်းကို ကယ်ခဲ့တာလေ။ ကျေးဇူးရှင်ကို မင်း မပြစ်မှား
သင့်ဘူး”လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။ မိလိုနဲ့ ငြင်းရင်းခံရင်း ဘယ်သူ မှန်တယ် မှားတယ်
ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်မဲ့သူကို ရှာကြမယ်ဆုံးပြီး ထွက်လာခဲ့ကြသတဲ့။

ပထမဦးဆုံး စွားခေါင်းရှိုးကို
တွေ့တော့ သူက “င့်သခင်က
င့်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ခိုင်းခဲ့တယ်။
ငါ အလုပ်မလုပ်ပိုင်တော့ သူတို့က
င့်ကို သတ်စားကြတယ်။ ဒါကြောင့်
လူဖြစ်တဲ့ မောင်ပိုကို စားသင့်
တယ်”လို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချ
လိုက်သတဲ့။ မောင်ပိုက ကျားကို
“ငါကတော့ မင်းအသက်ကို
ကယ်ခဲ့တာပါကွာ။ င့်ကို မစား
သင့်ပါဘူး။ တခြားတစ်ယောက်ကို ဆုံးဖြတ်ခိုင်းကြည့်ပါကွာ”လို့ တောင်းပန်ပြီး
ညောင်ပင်ကြီး တစ်ပင်ဆီကို သွားခဲ့ကြသတဲ့။

ညောင်ပင်ကြီးကလဲ “လူတွေက ငါအရိပ်ကို ခိုလုံးချုမက ငါအကိုင်းတွေကို
လဲ ချိုးယူကြတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ပိုကို စားသင့်တယ်”လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်
ပြန်သတဲ့။ ဒီအခါ မောင်ပိုက “င့်ကို နောက်ဆုံးအခွင့်အရေးပေးပါကွာ”လို့ ပြောပြီး
နောက်ဆုံးတွေ့တဲ့ ယုန်ပညာရှိ
ဆီမှာ အဆုံးအဖြတ် ခံယူကြ
တာပေါ့။ ယုန်ပညာရှိက သူတို့
ပြောစကားကို နားထောင်ပြီး
“ဒီအဖြစ်အပျက်ကို အဆုံးအဖြတ်
ပေးနိုင်ဖို့ ထောင်ချောက်မိခဲ့တဲ့
နေရာကို သွားကြမယ် လာကြ”
ဆိုပြီး မောင်ပိုနဲ့ ကျားကို
လက်တွေ့ပြခိုင်းလိုက်သတဲ့။

ဒီအခါ ကျားက ထောင်ချောက်ထဲကိုဝင်ပြပြီး မောင်ပိုက ထောင်ချောက်အပြင်ဘက်မှာ နေပြလိုက်သတဲ့။ ယုန်ပညာရှိက မောင်ပိုကို ထောင်ချောက်အမြန်ပိတ်ခိုင်းပြီး “ပိုနေမြို့ ကျားနေမြို့ နေစေ”လို့ အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်သတဲ့။

ဒီလိုနဲ့ “ပိုနေမြို့ ကျားနေမြို့” ဆိုတဲ့ စကားပုံပြုပေါ်ပေါက်လာခဲ့သတဲ့ ကွယ်။

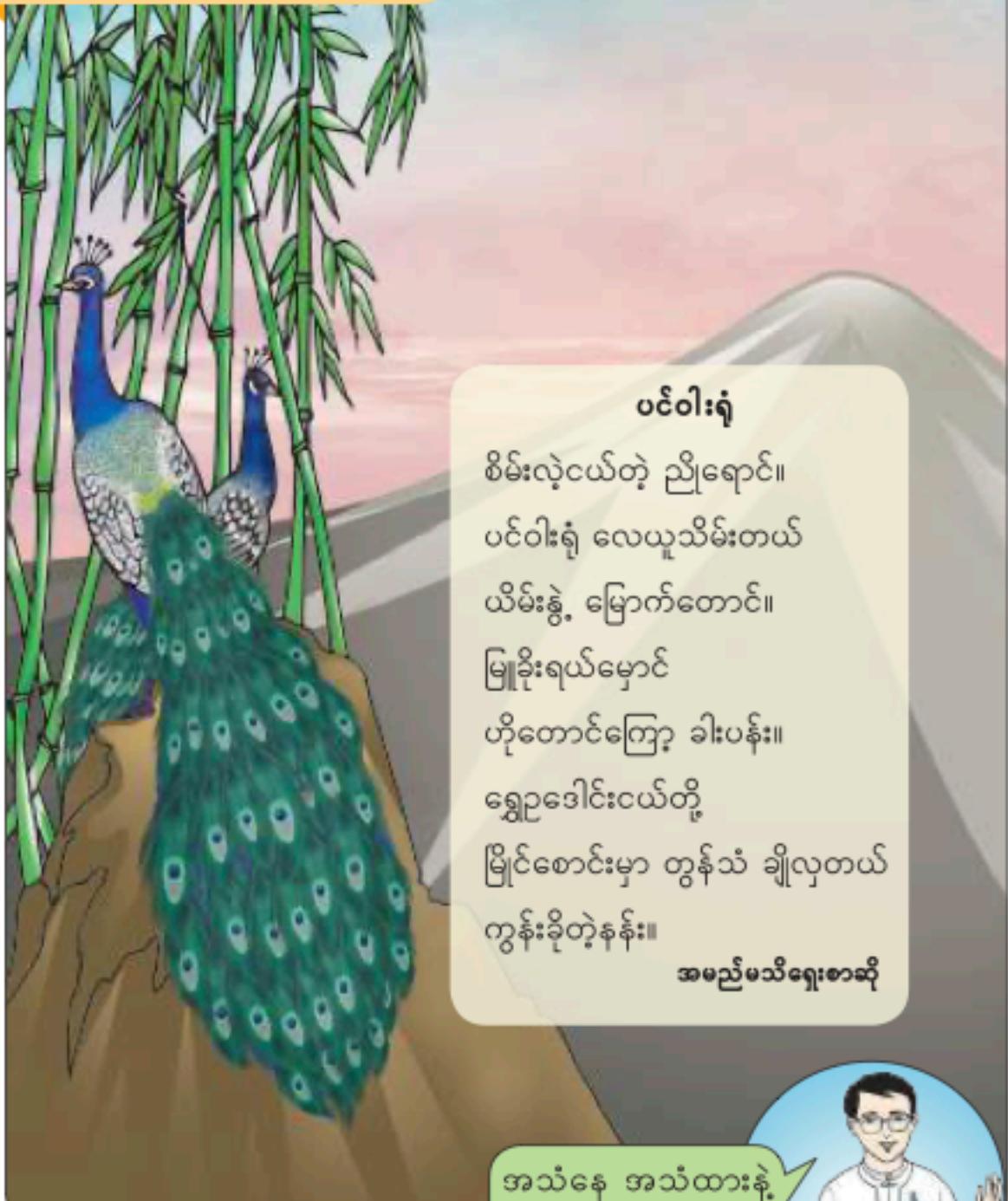
လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ပုံပြင်ထဲမှာ အတ်ဆောင်ဘယ်နှယောက်ပါသလဲ။
- ၂။ ကျားက ရွာထဲကို ဘာဖြစ်လို့ ဝင်လာတာလဲ။
- ၃။ မောင်ပိုကို ကျားက ဘာကြောင့် စားသင့်တယ်လို့ နှားခေါင်းနှီးက ဆုံးဖြတ်လိုက်တာလဲ။
- ၄။ မောင်ပိုကို ကျားက ဘာကြောင့် စားသင့်တယ်လို့ ညောင်ပင်ကြီးက ဆုံးဖြတ်လိုက်တာလဲ။
- ၅။ မောင်ပိုဟာ ဘယ်လိုစိတ်သဘောထားမျိုးရှိတဲ့ သူလဲ စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်။
- ၆။ ယုန်က ဘာဖြစ်လို့ အဲဒိုလိုဆုံးဖြတ်တာလဲ။ သူ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကြိုက်ရဲ့လား။
- ၇။ ပိုနေမြို့ ကျားနေမြို့ စကားပုံရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖြေကြည့်ကြရအောင်။

ကလေးတို့ သိတဲ့
တဗြားစကားပုံလေး
တွေကို ပြောကြည့်
ကြရအောင်

(၁) ဝင်ဝါးရုံ (ကဗျာ)

ဝင်ဝါးရုံ

စိမ်းလဲေယ်တဲ့ ညီရောင်။
ပင်ဝါးရုံ လေယူသိမ်းတယ်
ယိမ်းနှ္ဒ်၊ မြောက်တောင်။
မြှေခိုးရယ်မျှောင်
ဟိုတောင်ကြော့ ခါးပန်း။
ရွှေဥဇ္ဈိုင်းငယ်တို့
မြိုင်စောင်းမှာ တွေ့နဲ့ ချိုလှုတယ်
ကွွန်းခိုတဲ့နှုန်း။
အမည်သိရှုံးစာဆို

အသံနေ့ အသံထားနဲ့
ဆိုနိုင်ကြရဲ့လား

(ဃ) ကျရာခေါင်းစဉ်ပြောကြမယ်

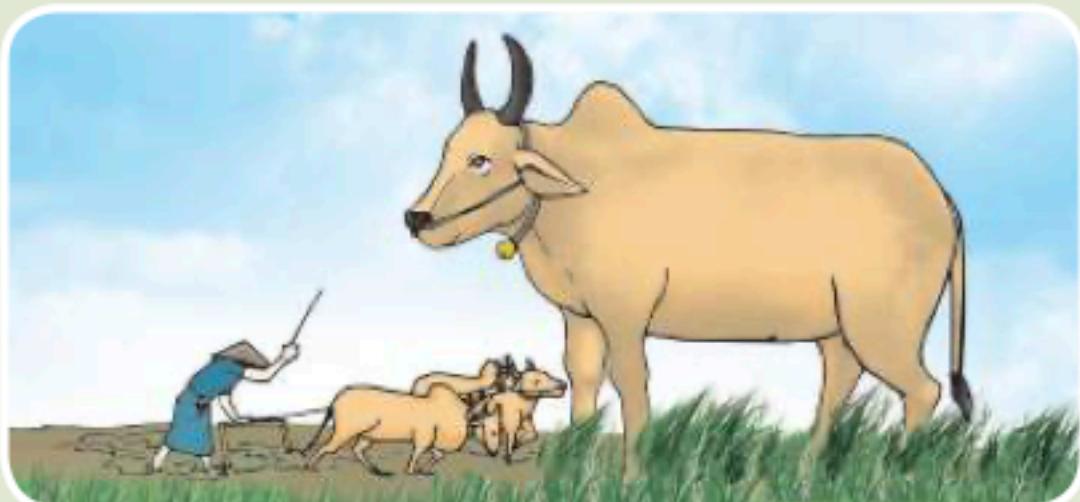
လေ့ကျင့်ခန်း

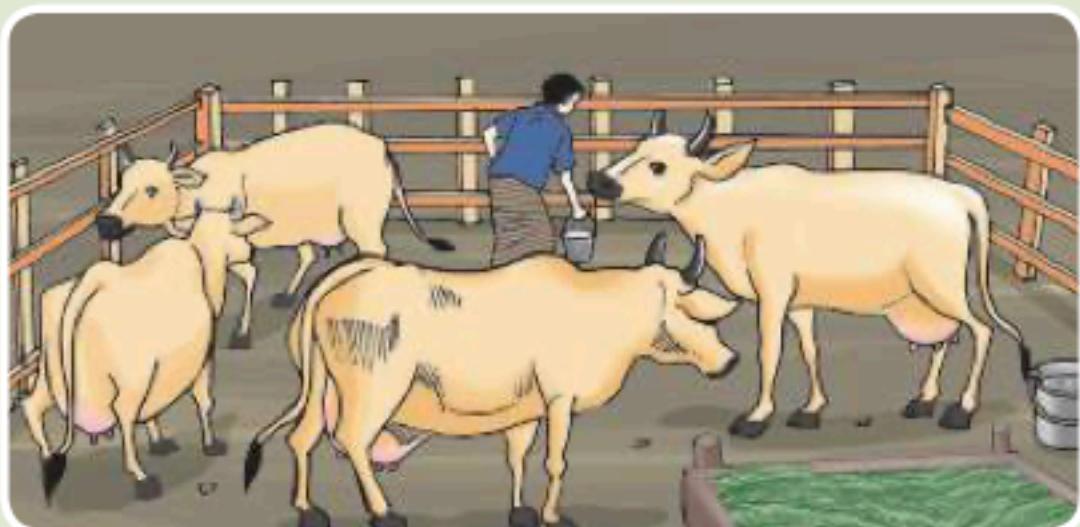
ကိုယ်ရွှေ့တဲ့ ခေါင်းစဉ်မှာပါတဲ့ အကြောင်းအရာကို သူငယ်ချင်းတွေနဲ့
ပြောကြရအောင်။

သူငယ်ချင်းတွေကို ပြောပြီးပြီဆိုတော့ ကိုယ်ရွှေ့ထားတဲ့ ခေါင်းစဉ်နဲ့
ဝါကျင်းကြောင်းလောက် ရေးကြရအောင်။

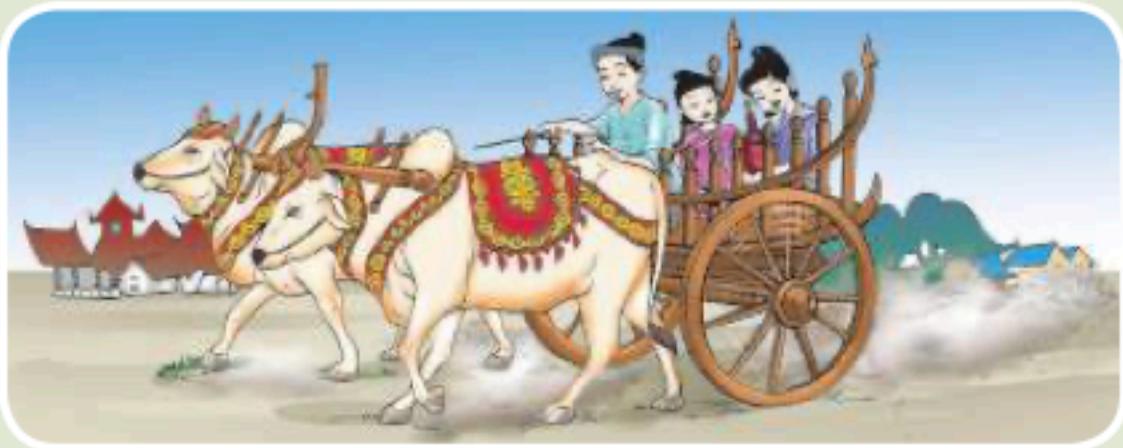
(c) န္တားအကြောင်း

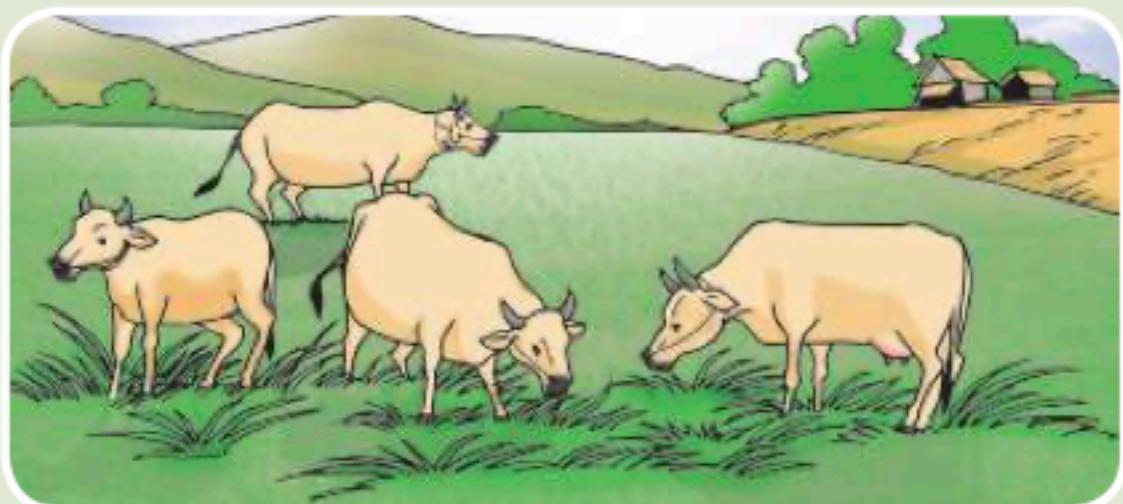
မြန်မာ့လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် န္တားကို အသုံးပြုကြသည်။ လယ်ယာစတင် ထွန်ယက်သည့်အချိန်မှစ၍ သီးနှံများကို သိမ်းဆည်းပြီးသည့်အချိန်အထိ န္တားနှင့် အလုပ်လုပ်ကြရသည်။

န္တားထိုးများကို လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကြသည်။ န္တားမများကိုမူ နှိုးစားန္တားအဖြစ် မွေးမြှုကြသည်။ အချို့သောနိုင်ငံများတွင် အသားရရန် န္တားကို သီးသန့် မွေးမြှုကြသည်။

န္တားကို လူည်းတွင်တပ်ဆင်ကာ ခရီးသွားရန်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် အသုံးပြုကြသည်။ စက်မှုထွန်းကားလာသောခေတ်တွင် န္တားကို အသုံးပြုသူ နည်းပါးသွားသော်လည်း အလျောမဂ်လာပွဲ၊ ရှင်လောင်းလူညွှေ့ပွဲ၊ မဂ်လာအခမ်းအနားပွဲ စသည် တို့တွင် လူည်းယဉ်ကို တခမ်းတနား အသုံးပြုနေဆဲဖြစ်သည်။ သွေးတူမွေးတူ န္တားများကို ချုံများ၊ အဆင်တန်ဆာများဆင်ပြီးလျှင် လူည်းယဉ်တွင်ကၤ၍ မောင်းလေ့ရှိသည်။ န္တားချော န္တားကောင်းများကို အလှမွေးကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် န္တားများကို စားကျက်များသို့လွှတ်၍ န္တားကောင်းလေ့ရှိကြသည်။ န္တားစာများမှာ မြက်၊ ကောက်ရှိုး၊ ပြောင်းရှိုး၊ ပဲဖတ်၊ နှစ်းဖတ်စသည်တို့ဖြစ်သည်။ န္တားများကို ခြေခတ်၍လည်းကောင်း၊ န္တားတင်းကုပ်များ ဆောက်၍လည်းကောင်းထားလေ့ရှိသည်။ န္တားသည် လူတို့အတွက် အသုံးဝင်သော တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

သိမ်းဆည်း ချု။ အဆင်တန်ဆာ၊ လျဉ်းယဉ်၊ ခြီးကုပ်၊ တင်းကုပ်

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

စားကျက်၊ ထွန်ယက်၊ သီးသန္တ၊ အသုံးဝင်၊ သွေးတူမွေးတူ

သာမက

စားကျက်။။ နွားများသည် စားကျက်တွင် အစာစားနေကြသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ နွားကို မည်သို့ အသုံးပြုကြသနည်း။

၂။ နွားမများကို မည်သည့်အတွက် မွေးမြှုကြသနည်း။

၃။ သွေးတူမွေးတူနွားများကို မည်သို့ အသုံးပြုလေ့ရှိသနည်း။

၄။ နွားကို မည်ကဲသို့ ထားလေ့ရှိသနည်း။

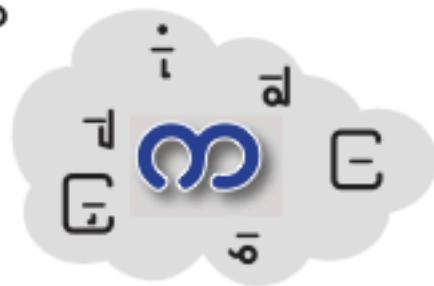
၅။ နွားများသည် လူတို့ကို မည်သို့ အကျိုးပြုကြသနည်း။

၆။ သင်မြင်ဖူးသော နွားအမျိုးအစားများကို ဖော်ပြပါ။

(၁) ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၁)

ကိုကြီးတို့ရှာ

ကိုကြီးတို့ရှာကို သွားကြမယ်
လိုက်ကြမလား... အဲဒီများ ကိုရှေ့ပျည်းတို့
မသရတို့ ရှိကြတယ်လေ

သွားကြမယ် သွားကြမယ်

သတ်ပုံသံပေါက်ကဗျာကို ဆိုကြရအောင်

၁။ ပျားပျားပျားယာ၊ ယောင်ရာရာ၊
ပျားပျားတာလဲ ယပင့်ပဲ။
လျာထားတာလဲ ယပင့်ပဲ။

၂။ မလာတော့မျှော်၊ လာတော့မျှော် ၅။ မြို့မြို့မြို့က်မြို့က်၊ မြို့က်အိုးဟောက်
များများတာလဲ ယပင့်ပဲ။
ကျောင်းတော်သာလဲ ယပင့်ပဲ။

၃။ လယ်ယာစိုက်ပျိုး၊ ပျူးလူပျိုး
ရွှောင်းရှိုးကိုလဲ ယပင့်ပဲ။
ကောင်းကျိုးကိုလဲ ယပင့်ပဲ။

၄။ မြို့မြို့မြို့က်မြို့က်၊ မြို့က်အိုးဟောက်
မြို့က်လှန့်နေတော့ ရရစ်ပေါ့။
ကြာက်လှန့်နေတော့ ရရစ်ပေါ့။

၅။ လူစီးတဲ့မြင်း၊ လက်ဆွဲမြင်း
မြင်းဆန်တာတော့ ရရစ်ပေါ့။
မြင်းထန်တာတော့ ရရစ်ပေါ့။

၆။ အကြိုအကြား၊ ဆောင့်ကြားကြား
ဟောက်ပြားတာတော့ ရရစ်ပေါ့။
မြို့က်မြားတာတော့ ရရစ်ပေါ့။

ရရန်သာမောင်ကျော်ဉာဏ်

အခန်း ၄

စာဖတ်ခန်းကို သွားကာရယ် မဟုသုတရာ့ကြော်မယ်

(က) ဂိုင်းဖွဲ့ပြီး ပြောကြရအောင်

ကလေးတို့အတန်းထဲမှာ အသင်းတာဝန်ခွဲထားတယ်
မဟုတ်လား... အသင်းလိုက် ဂိုင်းဖွဲ့ထိုင်ပြီး ပြောကြရအောင် ...

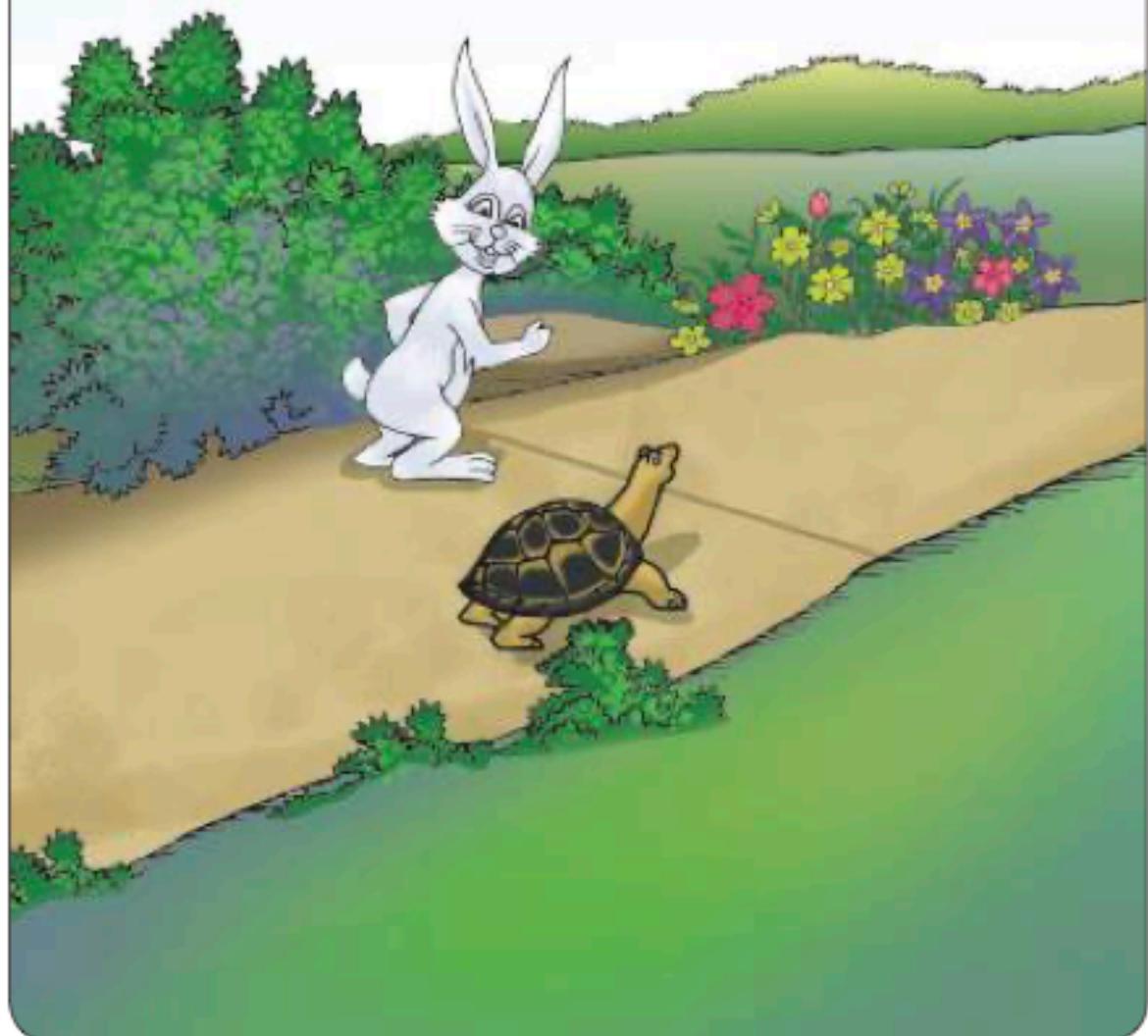
မေးခွန်းလေးတွေ ဖြောက်ညွှန်ရအောင်။

- (၁) ကိုယ့်ရဲ့ အသင်းနာမည်က ဘာလဲ။
- (၂) အသင်းလိုက်ဆောင်ရွက်ချက်ချက်တွေက ဘာတွေလဲ။
- (၃) အသင်းတာဝန်ကျတဲ့နေ့မှာ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့တာကို ပြောပြပါ။
- (၄) အသင်းတာဝန်ကျတဲ့နေ့မှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့တာတွေကို စာအုပ် ထဲမှာ ရေးကြမယ်။
- (၅) အသင်းထဲမှာ ဘယ်သူက ဘာတာဝန် ယူသလဲဆိုတာ ပြောပြီး ရေးကြမယ်။

(ခ) ယုန်နှင့်လိပ်

တစ်နေ့သောအခါ ယုန်နှင့်လိပ်တို့ တွေ့ဆုံးကြရာ ယုန်က “ကိုရွှေလိပ် မင်းသွားတာ သိပ်နေးတာပဲ”ဟုကဲ့ရှု၏။ ထိုအခါ လိပ်က “ဖိုးရွှေယုန် မင်းနဲ့ ငါ အပြေးပြိုင်မလား။ မင်းကို ငါမကြောက်ဘူး”ဟု ဆို၏။ ယုန်ကလည်း “ကောင်းပြီ။ ဒါဆို ပြိုင်ကြတာပေါ့”ဟု ပြောလိုက်လေ၏။

ယုန်သည် အိပ်ရာမှ နီးလာသော ချက်ချင်းထ၍ ပြေး၏။ ထိုအခါန်တွင် လိပ်သည် ပန်းတိုင်သို့ ဦးစွာရောက် နှင့်ပြီး ဖြစ်လေသည်။ ယုန်က “လိပ်ကို ငါအထင်သေးမြဲပြီ။ လိပ်လို နဲ့ရှိရှိနဲ့ ကြိုးစားခဲ့ရင် ပန်းတိုင်ကို ငါက အရင် ရောက်မှာ”ဟု တွေးရင်း နောင်တရမိ လေတော့သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

အပြေးပြိုင်၊ အရိပ်၊ တစ်ရေးအိပ်၊ ဦးစွာ၊ ချက်ချင်း၊ နောင်တ

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွံ့ဖြိုးပါ။

ကြိုးစား၊ ကဲ့ရဲ့၊ တရွေ့ရွေ့၊ လျင်မြန်စွာ၊ ပန်းတိုင်

သာမဏေ

ကြိုးစား ။ ။ ကျွန်တော်တို့သည် ကျောင်းစာများကို ကြိုးစား သင်ယူ ကြပါသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ယုန်နှင့်လိပ်ပုံပြင်ထဲတွင် ပါဝင်သောအမူအကျင့်ကောင်း တစ်ခုကို ပြောပါ။

၂။ လိပ်သည် ပြိုင်ပဲ အစမှ အဆုံးအထိ ဘယ်လို ကြိုးစားခဲ့သလဲ။

၃။ ယုန်နှင့်လိပ်ပုံပြင်ကို ဖတ်ပြီး ဘယ်လို ခံစားရသလဲ။

၄။ ယုန်နှင့်လိပ်ပုံပြင်တွင် သင် မည်သူကို နှစ်သက်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

၅။ နဲ့ရှိရှိ ကြိုးစားလုပ်ဆောင်ချင်သည့်အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ရေးပါ။

(၈) တောသူ.ရွှေမို့ (ကမျာ)

တောသူ.ရွှေမို့

ရွှေပဟိုရ် စည်သံများကိုလ
မကြားရ ကြာချေပြီ
လေးလရာသီ။
တိုင်းဒွာနို
မဟုတ်ကယ်ပါပြီလို့။
ကြက်သံကို ပဟိုရ်ပြုရတယ်
တောသူရွှေမို့။

အမည်သံရေးစာဏု

အသံနေ အသံထားနဲ့
ဆိုနိုင်ကြရဲ့လား

(၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၌ တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ ဆက်သွယ်သွားလာရာတွင် လွယ်ကူချောမွေ၊ စေရန်အတွက် ယာဉ်အမျိုးမျိုးကို အသုံးပြုဖြပါသည်။ အသုံးပြုသော ခရီးလမ်းကြောင်းများမှာ ကုန်းလမ်းခရီး၊ ရေလမ်းခရီး၊ လေကြောင်းခရီးတို့ဖြစ်ပါသည်။ အသုံးပြုသော ယာဉ်များတွင် တည်ဆောက်သည့် ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ယာဉ်များ၏ တည်ဆောက်သည့်ပုံသဏ္ဌာန်များသည် အကယ်ကြောင့် ကဲပြား ခြားနားကြသနည်း။

၄၁ စာဖတ်ခန်းကို သွားကာရယ် စဟုသုတရာ့ကြမယ်

ကုန်းလမ်းခနီးတွင် လျည်း၊ မော်တော်ကား၊ မီးရထားတို့ကို အသုံးပြု၍ သွားလာကြသည်။ ထိုယာဉ်များတွင် ကားလမ်း၊ ရထားလမ်းစသည့် မြေကြီးပေါ်၌ လိမ့်၍ ရွှေလျားနိုင်ရန် ဘီးများပါရှိသည်။ ထို့ကြောင့် မြေကြီးပေါ်တွင်လိမ့်၍ သွားနိုင်အောင် လူအားနှင့် စက်တွေ့န်းအား လိုအပ်သည်။

ရေလမ်းခနီးတွင် လျော့၊ ဖောင်၊ သဘော့၊ ရွက်လျော့တို့ကို အသုံးပြု၍ သွားလာကြသည်။ ထိုယာဉ်များတွင် ရေကို ယက်ထုတ်နိုင်သော လျှော်တက်၊ ပန်ကာနှင့် လေကို အသုံးပြုသောရွက်များ ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေပေါ်တွင် ရွှေလျားသွားနိုင်အောင် လူအား၊ ရေအား၊ လေအားနှင့် စက်တွေ့န်းအား လိုအပ်သည်။

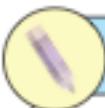
လေကြောင်းခရီးတွင် လေယာဉ်ပျံ၊ ရဟတ်ယာဉ်တို့ကို အသုံးပြုကြသည်။ ထိုယာဉ်များတွင် အမြင့်သို့တက်နိုင်ရန်နှင့် လေပေါ်တွင် ပုံပဲနိုင်ရန် တောင်ပံများ၊ ပန်ကာများနှင့် စက်တွန်းအားများ လိုအပ်သည်။

စက်မှုလက်မှုပညာတွန်းကားလာသည်နှင့်အမျှ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ် အမျိုးမျိုးပေါ်ပေါက်လာသည်။ ထိုယာဉ်အမျိုးမျိုးသည် ရွှေ့လျားသည့် နေရာပေါ် မူတည်ပြီး တည်ဆောက်သည့်ပုံသဏ္ဌာန်များ ကွဲပြားမြားနားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ဖတ်စာများပါတဲ့ မိတ်ဝင်စားစရာအကြောင်းတွေကို
ပြောကြရအောင်

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါအကြောင်းအရာများကို မှတ်စုတွင်ရေးသားပါ။

ယာဉ်	ရွှေလျားနေသာ့ အရာ	အကြောင်းရင်း
လျဉ်း၊ မော်တော်ကား၊ မီးရထား		
လျှော့၊ ဖောင်၊ သဘော့၊ ရွှေကြံလျှော့		
လေယာဉ်ပျုံး ရဟတ်ယာဉ်		

မေးခွန်းလေးတွေကို ဖြေကြည့်ကျရအောင်။

- ၁။ ကုန်းလမ်းခရီးသွားတဲ့ တဗြားယာဉ်တွေကို ပြောပြပြီး ဘာကြောင့်
ဘီးတွေကို အသုံးပြုရသလဲဆိုတာ ပြောကြရအောင်။
- ၂။ ရေလမ်းခရီးသွားတဲ့ လျှော့၊ ဖောင်၊ သဘော့၊ ရွှေကြံလျှော့တွေမှာ
ဘာတွေပါသလဲဆိုတာ ပြောကြရအောင်။
- ၃။ လေကြောင်းခရီး သွားတဲ့ယာဉ်တွေမှာ တောင်ပဲ့၊ ပန်ကာနဲ့ စက်
တွေန်းအားတွေ ဘာကြောင့်လိုအပ်သလဲဆိုတာ ပြောကြရအောင်။
- ၄။ ဖတ်စာပါယာဉ်တွေအပြင် ဘာယာဉ်တွေရှိသေးသလဲ။ ဘယ်နေရာမှာ
ရွှေလျားသလဲ။ ဘယ်လိုအရာတွေကြောင့် ရွှေလျားသလဲ။
- ၅။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်တွေကို အသုံးပြုတဲ့အတွက် ဘယ်လို
အကျိုးကျေးဇူးတွေ ရလာနိုင်သလဲ။

(c) စာဖတ်ခန်းသွေးကြော်မယ်

ကျောင်းမှာ စာဖတ်ခန်းလေးရှိတယ်။ စာဖတ်ခန်းဆိုတာ ကလေးတို့ ဖတ်ချင်တဲ့စာအုပ်တွေ အများကြီးရှိတဲ့ နေရာကလေးပေါ့။ အဲဒီမှာ ကာတွန်း၊ ဂျာနယ်၊ ပုံပြင်၊ ရုပ်ပြု၊ မဂ္ဂဇင်း၊ ကပျာနဲ့ မဟုသုတရာရာ စာအုပ်တွေလဲ ရှိတယ်။

ဘာစာအုပ်တွေဖတ်ကြမလဲ။

- ကလေးတို့ ဖတ်ချင်တဲ့ စာအုပ်တွေကို ရွှေးဖတ်နိုင်တယ်နော်။
- ကိုယ်ဖတ်တဲ့ စာအုပ်နာမည်ကိုလဲ မှတ်ခဲ့ကြော်မယ်နော်။

(၈) စဉ်းစားကြည့်ကာရေးကြည့်ပါ

တကယ်လို့ ကလေးတို့သာ... ဖြစ်ခဲ့ရင်ဆိုပြီး
စဉ်းစားထားတာလေးတွေကို ပြောကြည့်ကြရအောင်

ကျွန်တော့ နာမည်က ဖိုးချိပါ။ ကျွန်တော်သာ ငှက်ကလေးတစ်ကောင်
ဖြစ်ခဲ့မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော့မှာရှိတဲ့ တောင်ပံ့တွေနဲ့ မရောက်ဖူးသေးတဲ့
တောင်တန်းတွေရှိရာကို အဝေးကြီး ပုံသန်းလိုက်ချင်တယ်။
အဲဒီလိုပုံသန်းနေရင်းနဲ့ ကျွန်တော်ဆိုချင်တဲ့ သိချင်းတွေကို
အကျယ်ကြီးအော်ဆိုသွားမှာပါ။ ဒုံးကဲ့မှာမြတ်းက
သိပ်ကို သာယာလှပမှာပဲ။ ငှက်ကလေးလို့ ကိုယ်သွားချင်တဲ့
နေရာတွေကို လေထဲမှာပုံသန်းပြီး သွားရရင်သိပ်ကောင်းမှာပါပဲ။
ဒါကတော့ ကျွန်တော့ရဲ့ စိတ်ကူးကလေးပါ။
က သူ့ကယ်ချင်းတို့ဆိုရင်ရော။

ရေးကြည့်ကြရအောင်။

- ကိုယ်စဉ်းစားပြီး ပြောထားတဲ့ အကြောင်းအရာလေးတွေကို ရေးကြည့်
ကြရအောင်။

(ဆ) ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၂)

ပါ၌ဆင့်တို့ရှာသွားကြမယ်

သတ်ပုံသံပေါက်ကဗျာကို ဆိုကြရအောင်

၁။ မိုးတိမ်မည်းမည်း၊ မိုးသံဟည်း သည်းထန်တာလဲ ဉာဏ်မယ်။ နည်းမှန်တာလဲ ဉာဏ်တယ်။	၄။ ဖတ်စာကိုဖတ်၊ လေ့လာမှတ် ခဲ့တွာဆိုလဲ တသတ်တယ်။ ပတ္တာကိုလဲ တသတ်မယ်။
၂။ ထမင်းတစ်လှတ်၊ လက်ဖက်ကြတ် ထင်းခုတ်သူပေါ့ တသတ်မယ်။ တင်းပုတ်ယူတော့ တသတ်ကွယ်။	၅။ ရက္ခာပော့၊ ပါမောက္ခ တက်ကြနေပေါ့ ကသတ်တယ်။ မြှေက်ဟနေတော့ ကသတ်မယ်။
၃။ လွင်ပြင်မြေပြန့်၊ သတင်းဖြန့် လှန့်ခြောက်နေလဲ နသတ်မယ်။ လန့်ကြောက်နေလဲ နသတ်မယ်။	၆။ ကျောတွာရွာဖြစ်၊ လက်ရာစစ် ယွန်းအစ်ကိုတော့ စသတ်ပေါ့။ ကျွန်းသစ်ဆိုတော့ စသတ်ပေါ့။

ရရန်သာမောင်ကျော်ညွှန်

အခန်း ၅

ပုံပြင်ကလေးတွေ သင်ကာရယ် တိရစ္ဆာန်ရုံးလ သွားကြမယ်

(က) ပျော်ပျော်ချင်ချင်မေးကြမယ်

ဆရာမ

သားရေ မောင်ထက်မြှက် ဖြေပါအေးကွယ်။

ဒီတစ်ပတ်ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ ဘယ်ကိုသွားခဲ့သလဲ။

ကျောင်းသား

ပွဲစွေးတန်းသွားခဲ့ပါတယ် ဆရာမ။

ဆရာမ

ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲကွယ်။

ကျောင်းသား

မူန့်တွေစားခဲ့ပါတယ်။

ကစားဖို့အရှပ်တွေလဲဝယ်ခဲ့ပါတယ်။

ဆရာမ

သား ပျော်ခဲ့ရဲ့လား။

ဘာတွေ အထူးအဆန်း
တွေ့ခဲ့သေးသလဲ။

ကျောင်းသား

သိပ်ပျော်ပါတယ် ဆရာမ။

အဲဒီမှာ မျက်လှည့်ပွဲလဲ
ကြည့်ခဲ့ပါတယ်။

အမည်

မောင်ထက်မြှက်

နေရာ

ပွဲစွေးတန်း

ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ

မူန့်စားခဲ့တယ်။ အရှပ်ဝယ်ခဲ့တယ်။

ဘာတွေအထူးအဆန်းတွေ့ခဲ့သေးသလဲ

မျက်လှည့်ပွဲမှာ ထူးဆန်းတာတွေ
တွေ့ခဲ့ပါတယ်။

သူငယ်ချင်းအချင်းချင်းမေးကြရအောင်

အမည် _____

နေရာ _____

ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ _____

ဘာတွေအထူးအဆန်းတွေခဲ့သေးသလဲ _____

အမည် _____

နေရာ _____

ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ _____

ဘာတွေအထူးအဆန်းတွေခဲ့သေးသလဲ _____

- ကလေးတို့နောက်ထပ်သိချင်တာလေးတွေကို မေးကြည့်ကြရအောင်

- သူငယ်ချင်းကိုမေးပြီး ရေးမှတ်ထားတာတွေကို

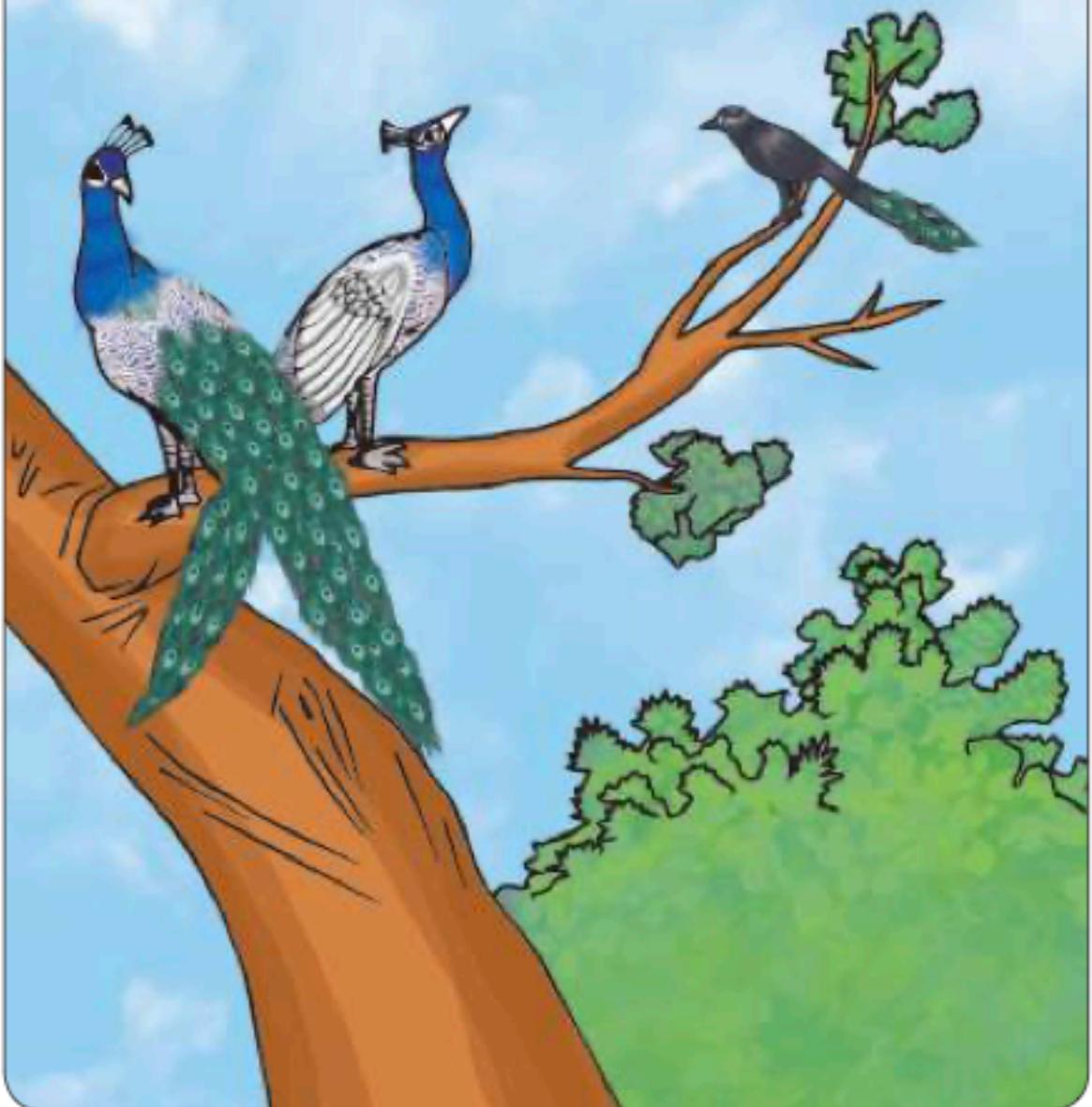
အားလုံးသိအောင်ပြောကြရအောင်

၅။ ပုံဖြင့်ကလေးတွေ သင်ကာရယ် တိရစ္ဆာန်ရဲ့လဲ သွားကြမယ်

(ခ) ဒေါင်းယောင်ဆောင်သောကျိုး:

ရှေးအခါက ကြွားဝါတတ်သော ကျိုးတစ်ကောင်ရှုံးလေသည်။ ထိုကျိုးသည် ဒေါင်းများကို မြင်လျှင် ဒေါင်းကဲ့သို့ လှပလို၏။ ထို့ကြောင့် ဒေါင်းတောင်များကို ရှာပြီးလျှင် သူကိုယ်၌ တပ်ဆင်၍ ဒေါင်းတို့ နေရာသို့ သွားလေ၏။

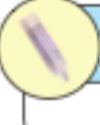
ဒေါင်းတို့နှင့်တွေ့သောအခါ ကျိုးက “ငါဟာ ဒေါင်းတစ်ကောင်
ဖြစ်တယ်” ဟူဆိုကာ ဒေါင်းယောင်ဆောင်၍နေလေ၏။

ဒေါင်းတို့ကလည်း “ဟယ် ငှက်ကြား မင်းက ဒေါင်းမျိုးမှုမဟုတ်
တာ ကျိုးတစ်ကောင်ပဲ”ဟူ ဆိုကြလေ၏။ ဒေါင်းတို့သည် ကျိုးကိုပိုင်း၍
ထိုးဆိတ်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကျိုး၏ကိုယ်မှု ဒေါင်းတောင်များသာမက
ကျိုးတောင်များပါ ကျွေတ်ကျကုန်၏။

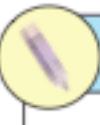

ကျိုးသည် လွန်စွာနာကျင်လျက် မိမိတို့အမျိုးဖြစ်သော ကျိုးတို့ထံ
ပြန်ပြေးလေ၏။ ကျိုးတို့က “မင်းက ကိုယ့်အမျိုးကို အထင်မကြီးဘဲ တခြား
အမျိုးတွေကို အထင်ကြီးတတ်တဲ့သူပဲ ငါတို့ဆိုမလာနဲ့”ဟု နှင်ထုတ်ကြ
၏။ ဒေါင်းယောင်ဆောင်သော ကျိုးကို ဒေါင်းတို့ကသာမက ကျိုးတို့ကပါ
မူန်းတီးကြလေသတည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

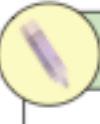
တပ်ဆင်၊ ထိုးဆီတ်၊ နာကျင်၊ မူန်းတီး၊ ကျွတ်ကျ

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွံ့ဖြိုပါ။

နေရာ၊ ကြားဝါ၊ အထင်ကြီး၊ နှင်ထုတ်၊ လှပ

သာမက

နေရာ။ ။ ကျိုးသည် ဒေါင်းတို့၏ နေရာသို့ သွားပါသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ကျိုးသည် အဘယ်ကြောင့် ဒေါင်းတောင်များကို ရှာခဲ့သနည်း။

၂။ ကျိုးသည် အဘယ်ကြောင့် ဒေါင်းတို့ကို အထင်ကြီးသနည်း။

၃။ ဒေါင်းတို့က ကျိုးကို မည်ကဲ့သို့ ပြောသနည်း။

၄။ ကျိုးတို့က ဒေါင်းယောင်ဆောင်သော ကျိုးကို အဘယ်ကြောင့် မူန်းတီးကြသနည်း။

၅။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်းစိတွင် မည်သည့်အကြောင်းအရာများ ပါဝင် သည်ကို ပြောပြပါ။

၆။ ဒေါင်းယောင်ဆောင်သောကျိုးပုံပြင်ကို ဖတ်ပြီး သင်၏ စိတ်တွင် မည်သို့ခံစားရသနည်း။

(က) လူလေးကြီးရင် (ကဗျာ)

လူလေးကြီးရင်

လူလေးကြီးရင် စွမ်းအင်ထုတ်လို့
အင်ဂျင်နီယာကြီး လုပ်ချင်တယ်။
တိုက်တာကျောင်းအိမ် စက်ရုံများနဲ့
တံတားလမ်းပါ တည်ဆောက်မယ်။
တူးမြောင်းဆည်ကန် သဘောများနဲ့
ယဉ်ရထားလ တည်ဆောက်မယ်။
တည်ဆောက်နိုင်အောင် စာကြီးစားလို့
တတ်ပညာများ သင်ယူမယ်။
သင်မယ် သင်မယ်။

မင်းယုဝေ

ကဗျာကို ရွတ်ဆိုပြီး
ကိုယ်ဖြစ်ချင်တာကိုရော
ပြောတတ်ကြခဲ့လား

(ဃ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သုံးခုရှိသည်။ ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံး တည်ထောင် သော တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ဖြစ်ပြီး ဒုတိယမှာ မန္တလေးမြို့ရှိ ရတနာပုံတိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် ဖြစ်သည်။ တတိယမှာ နေပြည်တော်ရှိ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကြီးဖြစ်သည်။ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ဆိတာ ဘယ်လိုနေရာမျိုးဖြစ်မလဲ။

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန် မျိုးစုံကို တစ်နေရာတည်းတွင် ပြသ ထားသော နေရာဖြစ်သည်။ တောထဲတွင် လူညွှန်လည် ကျက်စားသွား လာတတ်သော တိရစ္ဆာန်များကို ဥယျာဉ်ထဲတွင် အနီးကပ် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်ထဲရှိ တိရစ္ဆာန်များကို လူညွှန်လည် ကြည့်ရှုရင်း အရိပ်အာဝါသကောင်းသော သစ်ပင်များ အောက်တွင်လည်း နားခိုနိုင်ပါသည်။

ကျား၊ ကျားသစ်၊ ခြေသံ့၊ ဝက်ဝံ့သည့် တိရစ္ဆာန်များကို အုတ်တံတိုင်းကာခံသော

၅။ ပုံပြင်ကလေးတွေ သင်ကာရယ် တိရစ္ဆာန်ရဲ့လ သွားကြမယ

ခြိကျယ်ကြီးများတွင် ထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဆင်ရုံထဲရှိ ဆင်ကြီးများကိုလည်း ကြေချောင်းများ၊ ငှက်ပျောသီးများ ကျွေးနိုင်ပါသည်။

သစ်ကုလားအုတ်၊ မြင်း၊ မြင်းကျား၊ သမင်၊ ယဉ်နှင့် စသည့် တိရစ္ဆာန်များကို သံဆန်ခါ ကာထားသော ခြိကျယ်ကြီးများတွင် ထားသည်။ တိရစ္ဆာန်များသည် ခြိထဲတွင် သွားလာနေကြဖြစ်သည်။ လာရောက်သူများက ကျွေးသော အစာများကိုလည်း စားသောက် နိုင်ကြသည်။

ရေမြင်း၊ မိကျောင်း၊ ဖျုံ၊ လိပ် စသည့် တိရစ္ဆာန်များကိုမူ ရေကန်ကြီးများထဲတွင် ထားသည်။ သူတို့သည် ရေထဲတွင် သဘာဝအလျောက်နေထိုင်ရင်း လူများကျွေးသော အစာများကိုလည်း စားကြသည်။

၅။ ပုံပြင်ကလေးတွေ သင်ကာရယ် တိရစ္ဆာန်ခုံလ သွားကြမယ်

ဒီကျက်၊ ဒေါင်း၊ ကြက်တူဇ္ဈာ စသည့် ငှက်များကို ခြိကျယ်ကြီးထဲရှိ သစ်ပင်ကြီးများ ပေါ်တွင်ထားသည်။ ခြိကြီးကို သံဆန်ခါကာထားချုသာမက အပေါ်မှုလည်း သံဆန်ခါ အုပ်မြို့ထားသည်။ ကျယ်ဝန်းသောခြိကြီးတွင် ကျေးငှက်များ လွှတ်လပ်စွာ ပုံသန်းသွားလာ နိုင်ကြသည်။

အငြိမ်မနေတတ်သော မျောက်များကိုလည်း သံဆန်ခါကွက်များကာထားသော ခြိထဲရှိ သစ်ပင်ကြီးများပေါ်တွင် တွေ့နိုင်ပါသည်။ သူတို့မှာ သစ်ကိုင်းတစ်ကိုင်းမှ တစ်ကိုင်း ခုန်ကူး ဆော့ကစားရင်း လူများကျေးသော ငှက်ပျောသီးများ၊ မူန့်များကို စားကြသည်။

တိရစ္ဆာန်များသည် လူတို့၏ မိတ်ဆွေများဖြစ်သည့်အပြင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သဘာဝ အလှတစ်မျိုးလည်းဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သို့သွား၍ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ကွဲပွားခြားနားသော ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် စရိတ် သဘာဝတို့ကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

 အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

ဥယျာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်၊ လျည့်လည်၊ တံတိုင်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်

 အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ဖြိုပါ။

မိတ်ဆွေ၊ အနီးကပ်၊ ဆောကစား၊ ကျေးငှက်၊ သံဆန်ခါ

သာမဏေ

မိတ်ဆွေ။ မောင်မောင်နှင့်ကျိုးတော်သည် မိတ်ဆွေများဖြစ်သည်။

 အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်သည် မည်သို့သော နေရာမျိုးဖြစ်သနည်း။
- ၂။ ဖတ်စာပါ သင်နှစ်သက်သော တိရစ္ဆာန် ၅ မျိုး၏ အမည်ကို ဖော်ပြပါ။
- ၃။ အုတ်တံတိုင်းကာခဲ့သော ခြိုက်ကြီးများတွင် ထားရှိသည့် တိရစ္ဆာန် များ၏ အမည်ကို ဖော်ပြပါ။ အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ထားရသနည်း။
- ၄။ ရေကန်ထဲတွင်ထားသော တိရစ္ဆာန်များ၏ အမည်ကို ဖော်ပြပါ။
အဘယ်ကြောင့် ထိုသို့ထားရသနည်း။
- ၅။ သင်သိသော တွေ့မှုးတိရစ္ဆာန်အမည် ဘယ်နှုမျိုးကို ဖော်ပြနိုင်သနည်း။
- ၆။ သင်သိသော တွေ့မှုးတိရစ္ဆာန်များကို တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ထဲရှိ မည်သည့် နေရာတွင် ထားချင်သနည်း။

(c) ကျောင်းတက်ရက်တစ်နေ့တာ

မနေ့က မနက် ၂ နာရီမှာ အိပ်ရာက နီးပါတယ်။

အိပ်ရာကနီးတာနဲ့ မျက်နှာသစ်၊ ရေချိုးပြီး မနက်စာ စားပါတယ်။

မနက် ၈ နာရီခဲ့မှာ ကျောင်းကို သွားပါတယ်။

သင်ခန်းစာအသစ်တွေကို စိတ်ဝင်စာစား သင်ပါတယ်။

အားလပ်ချိန်မှာ နှေ့လယ်စာစားပြီး သူငယ်ချင်းတွေနဲ့

အတူတူ ကစားကြပါတယ်။

ကျောင်းဆင်းချိန် အိမ်အပြန်မှာတော့

သူငယ်ချင်းအဖော်တွေနဲ့ အတူတူပြန်ခဲ့ပါတယ်။

ကလေးတို့ရဲ့ မန္တာက တစ်နှစ်ဘာ
အကြောင်း ရေးကြရအောင်

လိုအပ်တာတွေ ပြန်ပြင်ရေးကြရအောင်

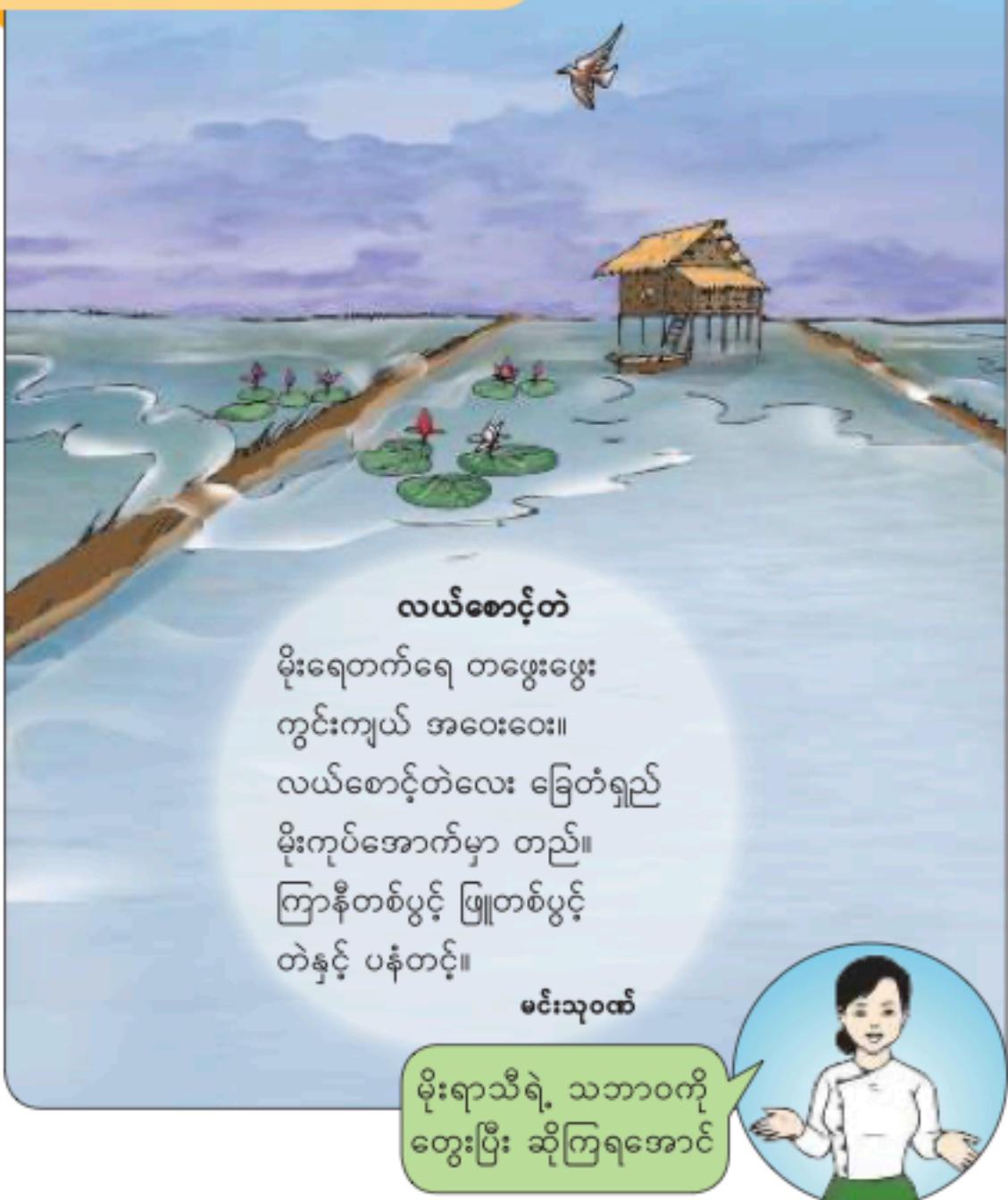

- ကိုယ်ရေးထားတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း လဲလှယ်ပြီး ဖတ်ကြည့်ကြရအောင်။
  - သူငယ်ချင်းဆိုက အကြံဉာဏ်တွေကိုနားထောင်ပြီး ရေးထားတာတွေကို ပိုကောင်းအောင် ပြန်ပြင်ကြရအောင်။
  - ကိုယ်ရေးထားတာတွေ မိသားစုကို ပြန်ပြကြရအောင်။

အခန်း ၆

ပေးစာ စကားထာ သင်ကာရယ်
ကိုယ်တိုင်ပုံပြင်ပြောကြမယ်

(က) လယ်စောင့်တဲ့ (ကမျာ)

လယ်စောင့်တဲ့

မိုးရေတက်ရေ တဖွေးဖွေး
ကွင်းကျယ် အဝေးဝေး။
လယ်စောင့်တဲ့လေး ခြေတံရှည်
မိုးကုပ်အောက်မှာ တည်။
ကြာနိတစ်ပွင့် ဖြူတစ်ပွင့်
တဲ့နှင့် ပန်တင့်။

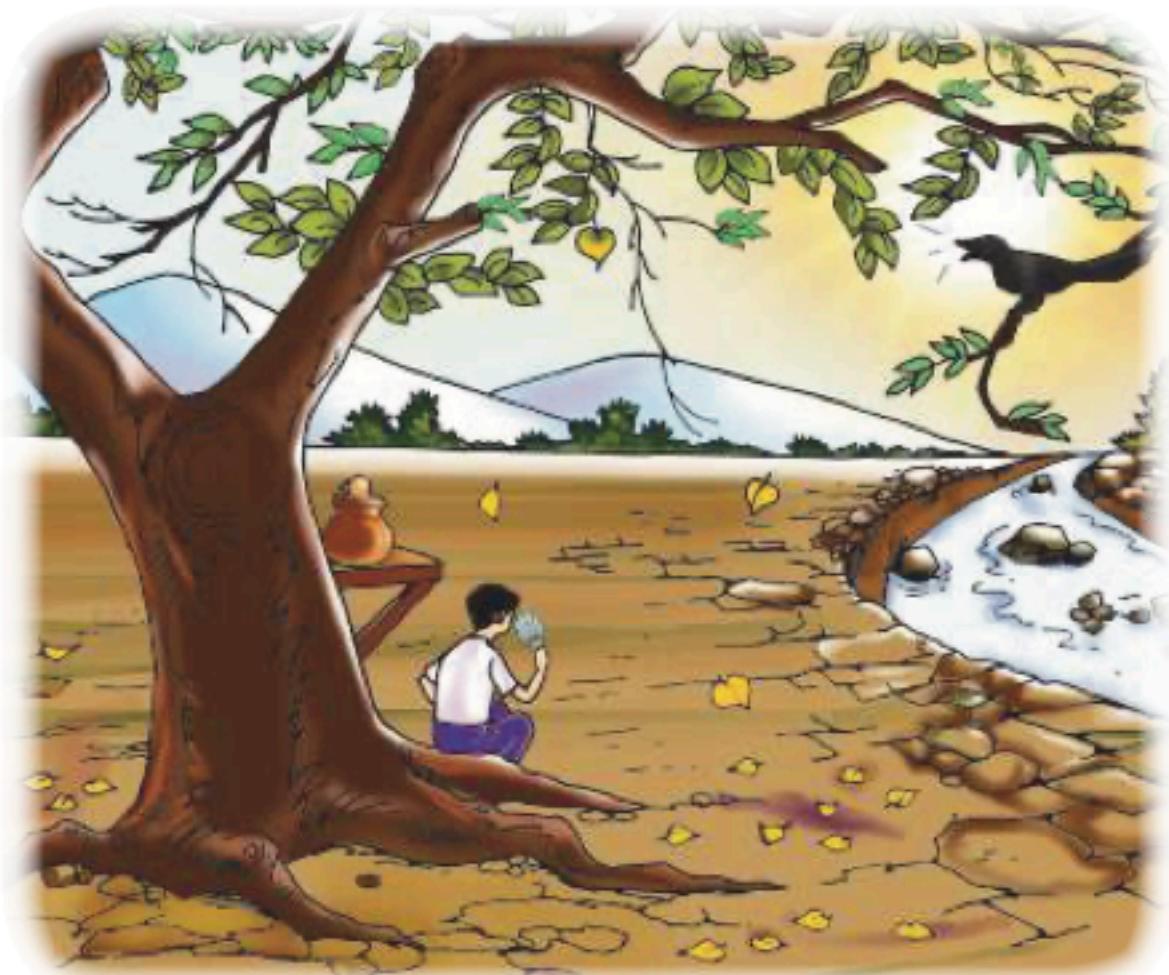
မင်းသုဝဏ်

မိုးရာသီရဲ့ သဘာဝကို
တွေးပြီး ဆိုကြရအောင်

(ခ) ဥတုသုံးလီ မြန်မာပြည်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် နွှေ၊ မိုး၊ ဆောင်း ဟူ၍ ဥတုသုံးပါး ရှိပါသည်။ ဥတုသုံးပါးသည် မည်သို့ ကွဲပြားခြားနားသနည်း။

တပေါင်းလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှ ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ လေးလသည် နွှေဥတုဖြစ်သည်။ ပူပြင်းခြောက်သွေ့သောကာလဖြစ်သဖြင့် အပင်တိုင်းတွင် ရွက်ဟောင်းများကြော်၍ ရွက်သစ်များ ဝေကြသည်။ မြစ်ခြောင်း အင်းအိုင်များတွင် ရေနည်း၍ သဲသောင်များပေါ်လာကြသည်။ ကျေးငှက်တို့သာယာစွာ တွန်ကျူးကြ သည်။ သရုပိပန်း၊ ပိတောက်ပန်း၊ စံကားဝါပန်း၊ ကုံးကော်ပန်းနှင့် စံပယ်ပန်းများပွင့် ကြသည်။ ပူအိုက်လှသဖြင့် လူများမှာ ပေါ့ပေါ့ပါးပါးအဝတ်များကိုဝတ်၍ အရိပ်ကို ခိုကာ အေးအေးလူလူ နေကြသည်။

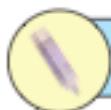
ဝါဆိုလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မူန်းလပြည့်နှောအထိ လေးလသည် မိုးဥတု ဖြစ်သည်။ မိုးဖြိုင်ဖြိုင်ရွာသောကာလဖြစ်သဖြင့် သစ်ပင်ပန်းပင်များ စီမံးလန်း လာကြသည်။ မြစ်ချောင်း အင်းအိုင်တို့တွင် ရေဖွေးဖွေးရှုံးကြသည်။ ကျေးငှက်တို့ အသိက်များတွင် မိုးခိုက်သည်။ မြတ်လေးပန်း၊ ခွဲ့ဘပန်း၊ ရင်းမာပန်းနှင့် ကြာပန်းများ ပွုင့်ကြသည်။ မထူးမပါးအဝတ်များကို ဝတ်ဆင်၍ ထိုးရောင်စုံ၊ မိုးကာ ရောင်စုံတို့ဖြင့် သွားလာကြပါသည်။

တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်ကျော်တစ်ရက်နေ့မှ တပေါင်းလပြည့်နေ့အထိ လေးလသည် ဆောင်းဥတ္တဖြစ်သည်။ ငွေ့နှင်းစို့နှင့် အချမ်းပိုသောကာလဖြစ်သည်။ တောတောင်ရေမြေ တစ်ခွင်လုံး စိမ်းခိုလန်းဆန်းနေသည်။ မြစ်ချောင်း အင်းအိုင်များတွင် မြှုများဆိုင်းနေသည်။ စို့စွဲတ်သော မိုးဥတ္တကုန်းဆုံးခဲ့သဖြင့် ကျေးငှက်တို့ အသိုက်မှုထွေက်ကာ တေးသံများ သီကျူးလာကြသည်။ ခဝဲပန်း၊ သဇ်ပန်း၊ ခွာည့်ပန်းနှင့် ပေါက်ပန်းများ ပွင့်ကြသည်။ လူများမှုလည်း နှင်းမှန်မှန်ကြားတွင် အဝတ်ထူထူများ၊ အနွေးထည်များ၊ ခေါင်းစွပ်များနှင့် လည်စည်းပဝါများ ဝတ်ဆင်ကာ သွားလာကြသည်။

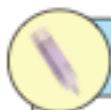
ဤကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဥတ္တသုံးလီအပေါ်မူတည်၍ ရာသီအလိုက်ပွင့်သောပန်းများ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံများ ကွဲပြားခြားနားကြပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

ရွက်ဟောင်းကြော တွန်ကျူး၊ ခြောက်သွေ့၊ စိုစွတ်၊ ဝတ်ဆင်

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွံ့ပြပါ။

စိမ်းလန်း၊ ပူပြင်း၊ အင်းအိုင်၊ မိုးဖြိုင်ဖြိုင်၊ သီကျား

သာမက

စိမ်းလန်း။ မိုးဥတ္တတွင် သစ်ပင်များ စိမ်းလန်းနေသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ စာပိုဒ်တစ်ပိုဒ်ချင်းစီတွင် မည်သည့်အကြောင်းအရာများ ပါဝင် သည်ကိုပြောပြပါ။

၂။ ဥတ္တသုံးလိုတွင် ရာသီဥတ္တအခြေအနေများ မည်သို့ ကွဲပြားခြားနားကြ သနည်း။

၃။ ရာသီအလိုက် ပွင့်သောပန်းများကို ဖော်ပြပါ။

၄။ ရာသီအလိုက် ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံကို ဖော်ပြပါ။

၅။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဥတ္တသုံးမျိုးအနက် မည်သည့်ရာသီဥတ္တကို သင် အနှစ်သက်ဆုံးဖြစ်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့် နှစ်သက်သနည်း။

၆။ ဖတ်စာပါအကြောင်းအရာများအပြင် ဥတ္တအလိုက် မတူညီသော အချက်များကို ဖော်ပြပါ။

(n) පෙශ

သူငယ်ချင်းဆီ ပေးစာဘယ်လိုရေးကြမလ

သူငယ်ချင်းဖိုးခွားရေ

၄၆ ဝါသနာအပါဆုံးကတော့ ပန်းချိပုံတွေဆွဲပြီး
အရောင်ခြေထိနေရတာပဲ။ ယူနှစ်ပုံကလေးတွေ၊ ခွေးပုံ
ကလေးတွေ ဆွဲရတာ သိပ်ပျော်စရာကောင်းတယ်။
မင်းရော ပန်းချိဆွဲရတာ ဝါသနာပါသလား။
၄၇ ထိန္ဒိ စပ်နှစ်ပါအုံး။

မင်းရဲ့ သူငယ်ချင်း
ဘန်းပြည့်

အမြားအကြောင်းအရာကလေးတွေရှုံးနိုင်တယ်နော်

- ကိုယ်အချစ်ဆုံး တိရစ္ဆာန်လေးအကြောင်း
  - အကြိုက်ဆုံးကာတွန်း

သုတယ်ချင်းဆီ ပေးစာရေးကမ္မယ်

သူငယ်ချင်းဆီ ပြန်စာဘယ်လိုရေးမလဲ

ဘုန်းပြည့်ရေ

ဂါကတော့ အားလပ်ချိန်မှာ သီချင်းဆီရတာကို ဝါသနာ
ပါတယ်။ ပန်းချိဖွဲ့ရတာ ဝါသနာပါပေမဲ့ မင်းလို
ကောင်းကောင်း မဆွဲတတ်ဘူးကွာ။ မင်းအားတဲ့အချိန်မှာ
ငါကို ပန်းချိဖွဲ့သင်ပေးပါလား။

မင်းရဲ့ သူငယ်ချင်း
ဖိုးခွား

သူငယ်ချင်းဆီ ပြန်စာရေးကြော်

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကိုရေးတာလဲ။
- ၂။ စာထဲမှာ ဘာအကြောင်းတွေ ရေးထားလဲ။
- ၃။ ကိုယ်ရေးမဲ့ ပေးစာအကြောင်းကို သူငယ်ချင်းနဲ့
တိုင်ပင်ပြီး ရေးကြရအောင်။
- ၄။ သူငယ်ချင်းအချင်းချင်း အပြန်အလှန် ပြန်စာ
ရေးကြရအောင်။

သူငယ်ချင်း
အချင်းချင်း ပေးစာ
တွေ ရေးကြည့်ကြ
ရအောင်

(ယ) စကားထား

အချင်းချင်းပြောပြီး အဖြော့ရာ ကြည့်ကြရအောင်

၁။ ခေါင်းမြီးခြီး လုပါပေါ့၊ ဆံမြိတ်ချု လှပါပေါ့၊
ကျောက်တန်းစီ ညီပါပေါ့။

၂။ ဗိုက်ခုတ်တော့ အုတ်ပေါ့၊
အုတ်ခုတ်တော့ ကြွေပေါ့၊
ကြွေခုတ်တော့ရေပေါ့ ဘာသီးလဲနော်။

၃။ တစ်ကြိမ်သာစား တစ်သက်လုံး ဗိုက်ကား။

၄။ ရေလယ်ကောင် သောင်ထွန်း၊
နှုတ်သမီးနေတဲ့ ကျွန်း။

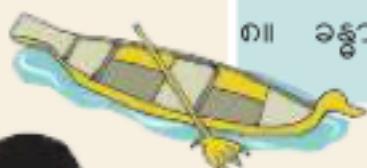
၅။ နှောက်ခွဲခွာ ညခါပြန်ပေါင်း။

၆။ မျက်လုံးတစ်ရာ ခြေမှာတစ်ချောင်းတည်း
ခေါင်းပေါ်မှာ ကြက်တောင်စည်း။

၇။ မျက်နှာပေါ်က လက်သံးချောင်း
ရှည်သူအပြေးကောင်း။

၈။ ခန္ဓာကိုယ်ကလျှော ခြေထောက်ကလျှော်တက်။

ဘာကြောင့် ဒီအဖြေ ရတာလဲ
ဖြေကြည့်ကရအောင်

(c) ကိုယ်တိုင်ပုံပြောကြရအောင်

တစ်ခါတ္ထိုးက ဦးလေးကြီးဆီမှာ အစအနောက်သန့်တဲ့ မျောက်ကလေး တစ်ကောင်ရှိတယ်။ သူဟာ ဒီမျောက်ကလေးကို တောထဲ ထင်းခွေသွားရင်းနဲ့ တွေ့လို ခေါ်လာခဲ့တာဖြစ်တယ်။ မျောက်ကလေးက သူသခင်ကို အမြဲတမ်း စလေ့နောက်လေ့ရှိတယ်။ သူသခင်က မစို့ မနောက်ပြောင်ဖို့ မျောက်ကလေးကို ပြောတယ်။ ဒါပေမဲ့ မျောက်ကလေးက ဘယ်တော့မှ နားမထောင်ဘူး။ တစ်နှစ်မှာ သူသခင်က အုန်းသီးတစ်လုံးယူလာပြီး မျောက်ကလေးကို ပေးလိုက်တယ်။

အတန်းရှုံးမှာ ထွက်ပြောကြရအောင်။ သူငယ်ချင်းရဲ့ ပုံပြင်လေးကို အဆုံးသတ် ပြောကြမယ်။

စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ ပုံပြင်လေးပဲ ပုံပြင်ကို ဘယ်လိုအဆုံးသတ်မလဲ ဆိုရင် ...

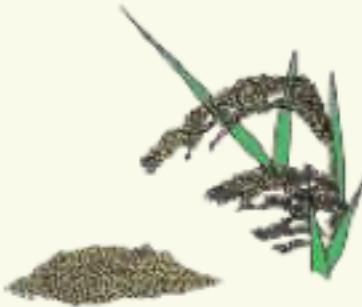
သူသခင်က မျောက်ကလေးကို ဘာလို အုန်းသီးပေးလိုက်တာပါလိမ့်...

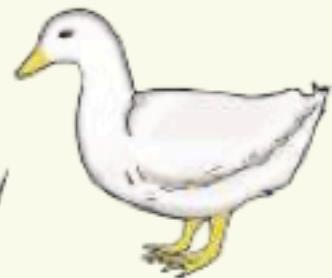
ပုံပြင်ကို ကိုယ်တိုင်ဖန်တီးကြရအောင်။

အခေါ်ကြီး

စပါးစွဲ

တဲကလေး

မှတ်စုကလေးတွေ ရေးမှတ်မယ်။

သာဓက

ရုပ်ပုံပါ စကားလုံးသုံးလုံး သုံးပြီး
ပုံပြင် ဖန်တီးရေးကြရအောင်

နေရာ

အိမ်မှာ

ဘတ်ဆောင်

မျောက်ကလေးနဲ့
သူသခင်

အဖြစ်အပျက်

မျောက်ကလေး
အုနှစ်းသီး
ရရှိ

အဆုံးသတ်

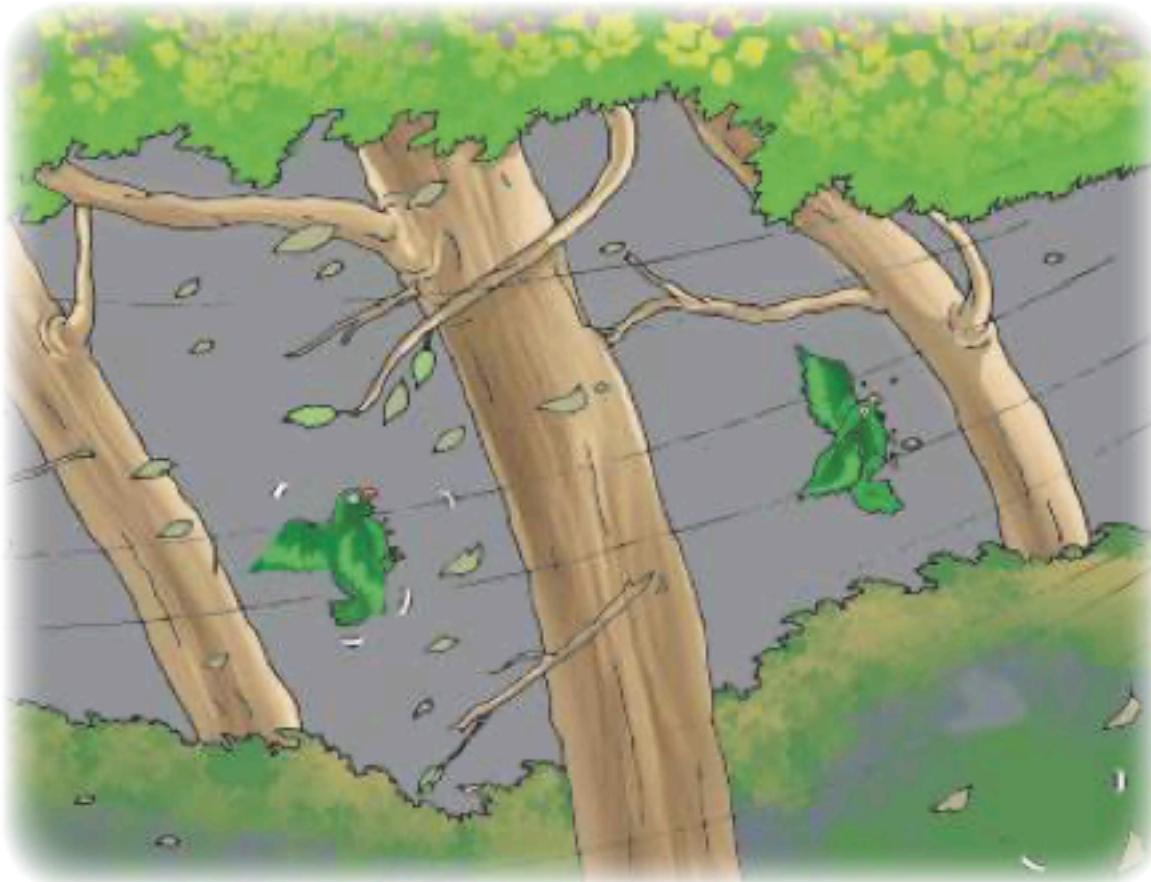
စဉ်းစား
ကြရအောင်

၃။ အတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောကာရယ် ပြန်လှန်လေ့ကျင့်သင်ကြမယ်

အခန်း ၇

အတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောကာရယ်
ပြန်လှန်လေ့ကျင့်သင်ကြမယ်

(က) ကျေးညီနောင်

ရှုံးသရောအခါ လက်ပံပင်ကြီးတစ်ပင်၌ ညီနောင်ကျေးနှစ်ကောင်တို့ ရှိကြသတဲ့။ ကျေးငယ်တို့သည် အတောင်မစုံသေးသဖြင့် ကောင်းစွာမပုံးနိုင်ကြ သေးချေ။

တစ်နှောသွှေ့ လေပြင်းမူန်တိုင်းကျ၍ ထိုကျေးညီနောင်တို့ လွင့်ပါသွားကြ၏။ တစ်ကောင်မှာ ခိုးသူတို့နေရာ၌ကျ၍ ခိုးသူတို့က ကောက်ယူကျွေးမွှေးထား၏။ အခြားတစ်ကောင်မှာ ရသေ့တို့၏ ကျောင်းသံမ်းအတွင်း၌ကျ၍ ရသေ့တို့က ကောက်ယူကျွေးမွှေးထား၏။

တစ်နှဦးသော် ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးသည် တောကဓားထွက်လာရာ မောပန်းသဖြင့် ခိုးသူတို့ရွှာအနီးရှိ သစ်ပင်ရိပ်တွင် အပန်းဖြေနေ၏။ ခိုးသူတို့ မွေးထားသော ကျေးသည် ဘုရင်ကြီးကိုမြင်လျှင် “ဒီလူကို သတ်ကြဟော။ အဝတ်အစားတွေကိုလဲ ယူကြဟော”ဟု ခိုးသူတို့အား ဟစ်အောင်တိုက်တွန်းလေသည်။

ဘုရင်ကြီးလည်း “ဒီအရပ်က ဘေးအန္တရာယ်များတယ်။ မနေသင့်တော့ဘူး” ဟုဆိုကာ အမြန်ထွက်သွားလေ၏။

ဘုရင်ကြီးသည် ရသေ့တို့နေရာသို့ရောက်၍ နားနေပြန်၏။ ထိုအခါ ရသေ့တို့မွေးထားသောကျောက “အရှင်မင်းကြီး ကြွပါ။ အပန်းဖြေပါ။ အေးမြတဲ ရေကို သောက်ပါ။ သစ်သီးတွေကို သုံးဆောင်ပါ”ဟု သာယာသောအသံဖြင့် ကြိုဆို၏။ ဘုရင်လည်း “ကျေးသားငယ် အရင်ငါတွေခဲ့ဖူးတဲ့ ကျောက မင်းလို မဟုတ်ဘူး။ အလွန်ရှင်းစိုင်းလှုတယ်။ မင်းကတော့ ယဉ်ကျေးလှပါပေတယ်”ဟု ချိုးမြှမ်း၏။

“အရှင်မင်းကြီး အဲဒီကျေးငယ်က အကွန်ပဲ၊ ညီဖြစ်ပါတယ်။ ကွန်ပဲတို့ညီနောင် ဟာ လေမုန်တိုင်းကြောင့်တကွဲတပြားစီ ဖြစ်ခဲ့ကြရပါတယ်။ ကွန်ပဲ၊ ညီလေးဟာ ခိုးသူတို့ဆီကို ရောက်သွားပြီး ကြမ်းတမ်း ရှင်းစိုင်းသွားရပါတယ်။ ကွန်ကတော့ ဆရာရသေ့ဆီရောက်လို့ နှုံးညွှေ့သိမ်မွေ့ရ ပါတယ်”ဟု ကျောကဆိုလေသည်။

ကျေးသား၏စကားကိုကြားရသော် ရှင်ဘုရင်ကြီးက ပြီးမိလေသတည်း။

လေကျင့်ခန်း

 အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေကျင့်ပါ။

မောပန်း၊ ကျောင်းသခ်မ်း၊ အန္တရာယ်၊ ဟစ်အော်၊ တိုက်တွန်း

 အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

အေးမြှု၊ လေပြင်းမူန်တိုင်း၊ သုံးဆောင်၊ ချီးမွမ်း၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့။

သာမဏေ

အေးမြှု ။ ။ သစ်ပင်ရိပ်သည် အလွန်အေးမြှုပါသည်။

 အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

၁။ ကျေးညီရောင်တို့သည် အဘယ်ကြောင့် ကွဲကွာခဲ့ကြရသနည်း။

၂။ ခိုးသူတို့မွေးထားသော ကျေးသည် ဘုရင်ကြီးကို မြင်လျှင် မည်ကဲ့သို့ ဟစ်အော်သနည်း။

၃။ ခိုးသူတို့ မွေးထားသော ကျေးသည် အဘယ်ကြောင့် ထိသို့ဟစ်အော် သနည်း။

၄။ ရသေ့တို့ မွေးထားသော ကျေးသည် ဘုရင်ကြီးကိုမြင်လျှင် မည်သို့ ပြောဆိုသနည်း။ အဘယ်ကြောင့်ထိသို့ ပြောဆိုသနည်း။

၅။ ကျေးညီရောင်ပုံပြင်မှ မည်သည့်သင်ခန်းစာများ ရသနည်း။

၆။ အပြောအဆို ယဉ်ကျေးလိမ္မာခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို ဖော်ပြပါ။

(ခ) အတာသကြန်

တန်ခူးလသည် နှစ်သစ်ကူးသောလဖြစ်သည်။

တန်ခူးလကို အတာကူးသောလ ဟူ၍လည်း သိကြသည်။ အတာကူးခြင်းဆိုလည်မှာ နှစ်ကာလကူးပြောင်းခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ တန်ခူးလ ပီတောက်ပန်းပုံးခါန်တွင် မြန်မာ ရုံးရာသကြန်ရေသဘင်ပွဲတော်ကို ကျင်းပကြသည်။ သကြန်ဟူသောစကားသည် နှစ်ဟောင်းကုန်ဆုံး၍ နှစ်သစ်သို့ ကူးပြောင်းခြင်းဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

သကြန်အခါတွင် လူအများသည် ဘုရားပုထိုးများတွင် ရေသပ္ပာယ်ကြသည်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုကြသည်။ စတုဒိသာ ကျွေးမွှေးလျှော့ခိန်းကြသည်။ တိရစ္ဆာန်များ ကိုလည်း ဘေးမဲ့လွှတ်ကြသည်။

ရတနာသုံးပါး၊ ဆရာသမား၊ ဘိုးဘွားမိဘစသော ရှိသေထိုက်သူတို့ကို ကန်တော်ကြသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုးများကို ခေါင်းလျှော်ပေးခြင်း၊ ရေချိုးပေးခြင်းဖြင့် ကုသိတ်ကောင်းမှုပြုကြသည်။

လူဝယ်များသည် သကြန်အခါတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ပျော်ရွင်စွာ ရေပက်ကစားကြသည်။ ငွေဖလားတွင် အမွှေးနံ့သာရည်များထည့်ကာ သပြောက်များဖြင့် ယဉ်ကျေးစွာ ရေကစားကြသည်။ အချို့မှာ အိုးစည်ဗုံးမောင်းတီးလျက် အကအခုန်များဖြင့် ရေသဘင်ပွဲကို ဆင်နဲ့ကြသည်။ မြို့ကြီးပြကြီးများတွင် မဏ္ဍာ်များထိုး၍ သကြန်တော်သီချင်းများ၊ သကြန်ယိမ်းအကများ၊ သံချုပ်များဖြင့် ကပြဖျော်ဖြေကြသည်။ အလုပ်သကြန်ကားကြီးများနှင့် လှည့်လည် ကပြကြသည်။

သကြန်ပွဲတော်သည် မြန်မာရှိုးရာ ရေသဘင်ပွဲဖြစ်သည့်အတွက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ပျော်ရွင်စွာနှင့် ယဉ်ကျေးသီမ်မွေ့စွာ ပါဝင်ဆင်နဲ့သင့်ပေသည်။

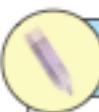

လေ့ကျင့်ခန်း

အောက်ပါစကားလုံးများ၏ စာလုံးပေါင်းသတ်ပုံကို လေ့ကျင့်ပါ။

တန်ခူး၊ သကြံန်၊ အမိပ္ပာယ်၊ ရေသဗ္ဗာယ်၊ မဏ္ဍာ်

အောက်ပါစကားလုံးများဖြင့် ဝါကျဖွဲ့ပြပါ။

ရေသဘင်ပွဲ၊ နှစ်သစ်ကူး၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၊ သက်ကြီးချယ်အို၊ ဘေးမူးလွှတ်

သာဓက

ရေသဘင်ပွဲ ။ ။ ကျွန်တော်တို့သည် ရေသဘင်ပွဲကို ပော်ခွင့်စွာ
ဆင်နဲ့ကြပါသည်။

အောက်ပါမေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၁။ အတာကူးခြင်း ဆိုသည်မှာအဘယ်နည်း။
- ၂။ သကြံန်ဟူသောစကား၏ အမိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြပါ။
- ၃။ မည်သည့်လတွင် သကြံန်ပွဲကျင်းပကြသနည်း။
- ၄။ စာတစ်ပိုင်ချင်းစိတွင် မည်သည့်အကြောင်းအရာများ ပါဝင်သည်ကို
ပြောပြပါ။
- ၅။ သကြံန်ပွဲတော်တွင် မည်သို့ပါဝင်ဆင်နဲ့ကြသနည်း။
- ၆။ သကြံန်ရေသဘင်ပွဲတော်အတွေ့အကြံကို စာ ၅ ကြောင်းခန့်ရေးပါ။

၃။ အတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောကာရယ် ပြန်လှန်လေကျင့်သင်ကြံမယ်

(ဂ) ပျော်ပျော်ချင်ချင် ပြောတ်သင်မယ်

ညီနာင်ငါးဦးပြောတ်

ဒေါက်တိ

ဟော တို့ညီအစ်ကို ငါးဦးထဲမှာ ငါဟာ အဝဆုံး၊ အားအကြီးဆုံး၊ ဒါကြောင့် ငါ အမြတ်ဆုံးကွာ။
(ဒေါက်တိက ခေါင်းမေ့ရင်ကော်လျက် လက်မထောင်ကာ ပြောစေ)

ရန်လို့

အောင်မယ် မဟုတ်တာ၊ ကျွန်ုတ်သာ အမြတ်ဆုံး၊ ဟော ကြည့်ပါလား၊ ဒီမောင်မပါရင် ဘယ်ကိုမှ ညွှန်ပြလို့ မရဘူး။
(ရန်လို့က စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဟန်ဖြင့် လက်ညိုးထိုးကာ ပြောစေ)

သူထက်က

အစ်ကိုကြီးတို့ရာ၊ စကားများမနေကြပါနဲ့ ကျွန်ုတ်သာ မြတ်ပါတယ်။ ဟော ဘယ်သူ အမြင့်ဆုံးလဲ၊ ရပ်ကြည့်ကြစမ်း။ ကျွန်ုတ်အမြင့်ဆုံးမဟုတ်လား၊ ဒါကြောင့် ဒီမောင်က အမြတ်ဆုံးပါ။
(သူထက်ကဲက ဝင့်ကြွားသော မျက်နှာနှင့် ခြေဖျားထောက်လျက် ပြောစေ)

ရွှေပြည်စိုး

ဟား ဟား လောကမှာ ငွေရှိမှ လူခေါ်ချင်တာ၊ ကြည့်စမ်း ရွှေလက်စွပ်၊ စိန်လက်စွပ်၊ ဘာဖြစ်ဖြစ် ကျွန်ုတ်ကိုသာ ဝတ်ပေးရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသူငွေးကလေးက မြတ်ပါတယ် ခင်ဗျာ။
(ရွှေပြည်စိုးက လက်စွပ်ဝတ်ထားသော လက်သူကြွာယ်ကို မြောက်ပြရင်း ပြောစေ)

ညီပုလေး

အစ်ကိုကြီးတို့ရာ၊ အစ်ကိုကြီးတို့ ဘုရားရှိခိုးဖူး
ရဲ့လား။ အခု လက်အုပ်ချိကြည့်ကြစမ်းပါ။ အဲ
ဟုတ်ပြီ ဘုရားနဲ့ အနီးဆုံးနေရာမှာ ဘယ်သူက
နေရာယူနေရသလဲ ခင်ဗျာ။

(**ညီပုလေးက အစ်ကိုကြီးများ ရှုံးထောက်၍
လက်အုပ်ချိဟန်ပြုလျက်ပြောစေ**)

အားလုံး

ဟောဒီ ညီပုလေးပါ။

ညီပုလေး

အဲ အဲဒါကြောင့် ကျွန်တော် မောင်မောင်ညီက
အမြတ်ဆုံးပါ။

အားလုံး

ဟာ ပိုင်သက္ကာ။

ညီပုလေး

စင်စစ်တော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ မိခင်ဖြစ်တဲ့
ဒီခွဲ့ကိုယ်ကြီးကို လုပ်ကျွေးနေကြတဲ့ ညီအစ်ကို
တစ်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုယ့်နေရာနဲ့ကိုယ် အသုံး
ကျတာချည်းပါပဲ။ စကားနိုင်လုပ်နေကြဖို့ မလိုပါဘူး။
ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ တာဝန်ကျေကျေနဲ့
စုပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါစို့။

အားလုံး

ကောင်းတယ်၊ ကျေနပ်တယ်။

ညီပုလေး

ညီစေနော်။

အားလုံး

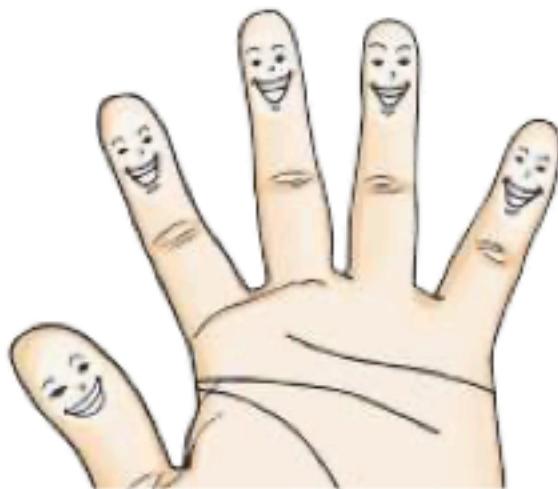
ညီတယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ညီနောင်ငါးဦးက ဘယ်သူတွေလဲ။
- ၂။ ဒေါက်တိုက ညီနောင်လေးဦးကို ဘယ်လိုပြောသလဲ။
- ၃။ ရန်လိုက ညီနောင်လေးဦးကို ဘယ်လိုပြောသလဲ။
- ၄။ သူထက်ကဲက ညီနောင်လေးဦးကို ဘယ်လိုပြောသလဲ။
- ၅။ အငယ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ညီပူလေးက ဘာကြောင့် သူအမြတ်ဆုံးလို့ ပြောတာလဲ။
- ၆။ ကိုယ့်နေရာနဲ့ကိုယ် အားလုံးအသုံးကျတယ်လို့ ညီပူလေးပြောတဲ့စကားကို ကလေးတို့ လက်ခံသလား။ ဘာကြောင့်လဲ။
- ၇။ ညီနောင်ငါးဦးမှာ ဘယ်လိုစိတ်ထားမျိုးရှိကြသလဲ။

ညီနောင်ငါးဦးပြောတ်ကို ကလေးတို့ ကိုယ်တိုင်
သရုပ်ဆောင်ပြီး ပြောတ်ကြရအောင်

၃။ အတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောကာရယ် ပြန်လှန်လေကျင့်သင်ကြံမယ်

(ဟ) ပြန်လှန်သင်ကြားခြင်း (၃)

၁။ တစ်နှစ်တာလုံးဘာတွေသင်ကြားခဲ့သလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြရအောင်

- ကျောင်းသုံးစာအုပ်နဲ့ မှတ်စုစာအုပ်ပေါ်
မူတည်ပြီးစဉ်းစားကြမယ်။

၂။ ကိုယ်မှတ်မိနေတဲ့ ဖတ်စာ၊ ပုံပြင်တွေကို သူငယ်ချင်းနဲ့ပြောကြည့်ကြရအောင်

- ဘယ်သင်ခန်းစာကို မှတ်မိသလဲ။
- ဘာကြောင့် မှတ်မိတာလဲ။
- ဘာတွေထူးခြားသလဲ။
- သင်ခန်းစာကတစ်ဆင့် ဘာတွေပို့ပြီး
တတ်မြောက်သွားသလဲ။

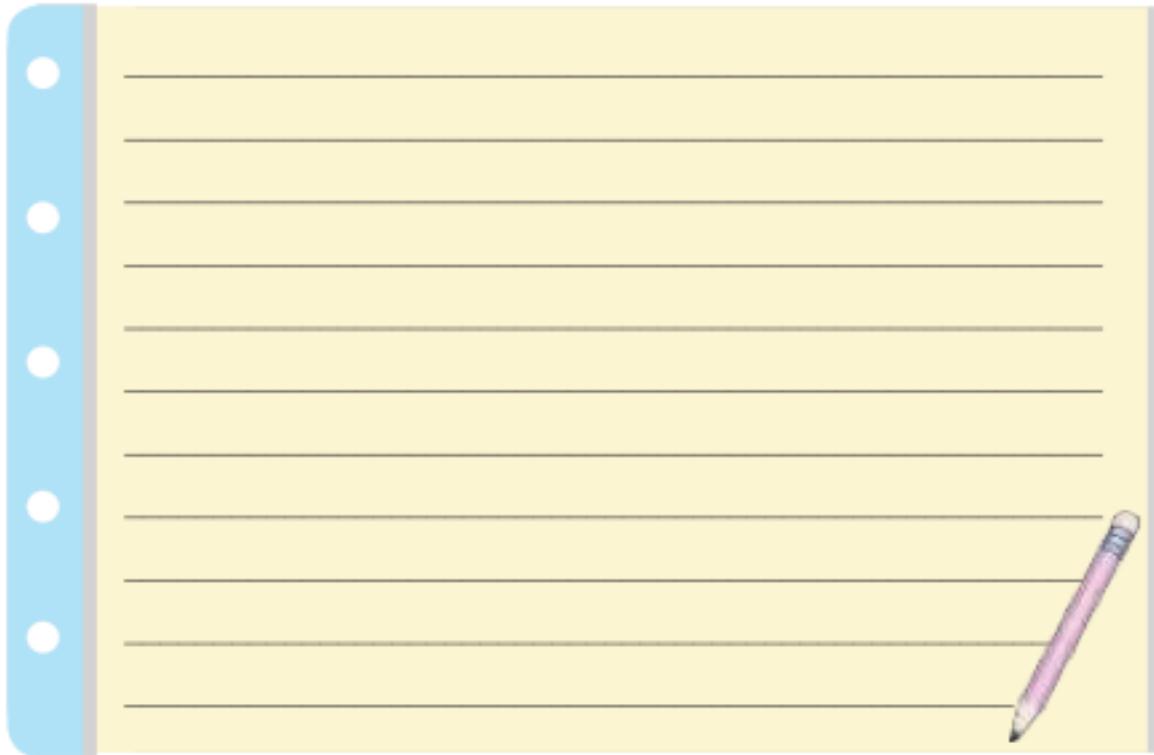
၃။ ဘယ်သင်ခန်းစာကိုကြိုးစားပြီး လုပ်ဆောင်ခဲ့သလဲ

- ကိုယ့် အကြံညာကိုတွေ သူငယ်ချင်းတွေကို
ပြောပြုခဲ့တယ်။
- ဆရာသင်နေတုန်း မှတ်စုသေချာမှတ်ခဲ့တယ်။
- စာပိုဒ်ပြန်ရောရတာ ပျောစရာကောင်းပါတယ်။

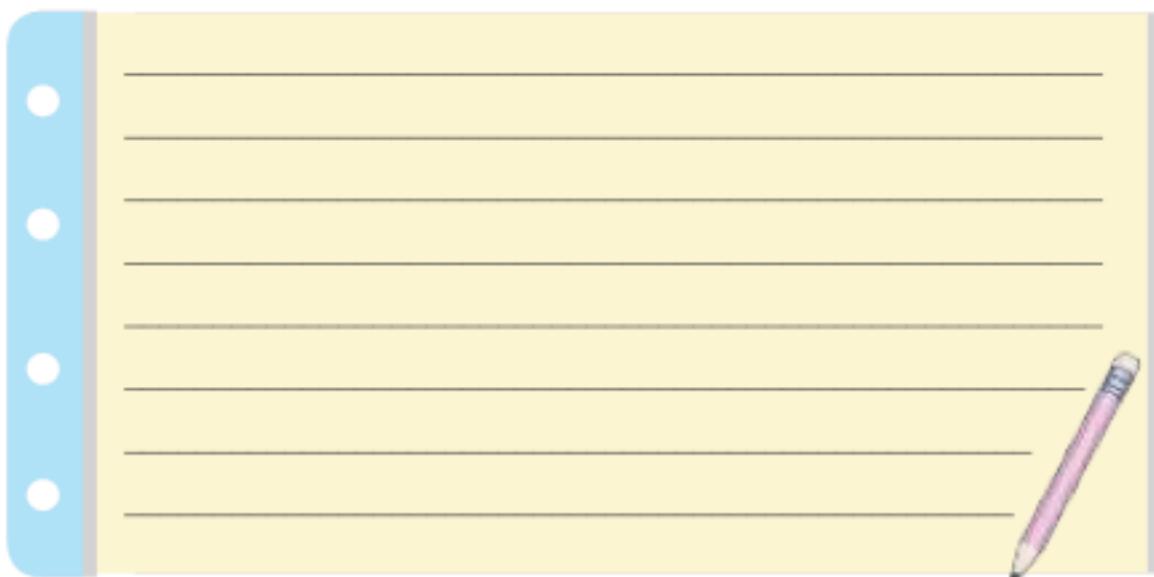
၃။ အတ်လမ်းကလေးတွေ ပြောကာရယ် ပြန်လှန်လေ့ကျင့်သင်ကြမယ်

၄။ ဖတ်စာအုပ်တစ်အုပ်လုံးသင်ပြီးခိုန်မှာ ဘယ်လို ဗဟိုသုတတွေ ရခဲ့သလဲ။

This section contains a blue spiral notebook binding on the left side and a yellow lined writing area on the right side. A pink pencil is placed at the bottom right corner of the writing area.

၅။ နောက်တစ်တန်းရောက်ရင် ဘယ်လိုအကြောင်းအရာတွေ တိုးသင်ချင်သေးသလဲ။ မှတ်စုံမှာ ရေးကြည့်ကြရအောင်။

This section contains a blue spiral notebook binding on the left side and a yellow lined writing area on the right side. A pink pencil is placed at the bottom right corner of the writing area.

